

[Industriministeren]

Den eneret, der kan opnås ifølge forslaget, giver tilskyndelse til at udvikle såvel det økonomiske som det kreative potentiale i den enkelte virksomhed. Samtidig har andre virksomheder og interesserede adgang til at gøre sig bekendt med den teknik, som allerede er udviklet, gennem registreringen og offentliggørelsen af brugsmodellen. Herved åbnes der tillige mulighed for et samarbejde mellem virksomhederne om udnyttelse af brugsmodellen, f.eks. om produktion på grundlag af licens eller overdragelse m.v.

Med hensyn til enkeltheder skal jeg henvise til bemærkningerne til lovforslaget, og jeg tillader mig herved at anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ferskvandsfiskeri.
(Lovforslag nr. L 120).

Forslaget giver en mere tidssvarende ramme for fiskeriet i ferskvandsområderne, idet det på samme måde som i saltvandsområderne bliver muligt at indføre regler om f.eks. redskabsanvendelse. Forslaget giver derved øgede muligheder for at sikre, at fiskeriet foregår tilstrækkelig skånsomt. Ved udarbejdelsen af forslaget er der lagt vægt på, at fiskerireglerne skal indgå i en naturlig sammenhæng med den øgede fiskeplejeindsats.

Med forslaget er der desuden skabt overensstemmelse med love på miljøområdet, hvilket bl.a. indebærer, at administrationen omkring fiskepassager kan forenkles.

Der er foreslået en regel om nedsættelse af et udvalg, som rådgiver i forbindelse med udformningen af de detaljerede regler.

Der er med forslaget hjemmel til at fastsætte forskellige regler for forskellige vandløbssystemer, afhængigt af de lokale forhold.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg herefter anbefale dette til velvillig behandling i det høje Ting.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**Spm. nr. S 147**

1) Til statsministeren af:

Ole Espersen (S):

»Udtalte den fungerende statsminister, udenrigsministeren, sig på den samlede regerings vegne, da han efter et regeringsmøde i april 1989 udtalte sig om tamilsagen og i den forbindelse gav udtryk for, at der intet var at bebrejde den tidligere justitsminister, som havde haft til opgave at foretage meget vanskelige skøn og prioriteringer?«

Skriftlig begrundelse

Udenrigsministeren, der fungerede som statsminister ved den pågældende lejlighed, har gentagne gange og senest ved undersøgelsesretten udtalt, at der intet var at bebrejde den tidligere justitsminister, som var nødsaget til at foretage vanskelige skøn og prioriteringer.

Udenrigsministeren har samtidig udtalt, at det var hans opgave at sørge for, at regeringen ubrydeligt holdt sammen, og at dette var baggrunden for hans udtalelser. Af udtalelserne fremgår imidlertid, at den fungerende statsminister derved klart tog afstand fra Ombudsmandens beretning og i øvrigt udtalte sig i modstrid med de faktiske forhold, idet der ikke var tale om hverken at foretage vanskelige skøn eller vanskelige prioriteringer.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det er i og for sig, sådan set, muligvis ganske tankevækkende, at spørgeren i en vis forstand har haft 2½ år til at forberede sit spørgsmål. Spørgeren nævner så i sin skriftlige begrundelse for spørgsmålet, at »udenrigsministeren, der fungerede som statsminister ved den . . . lejlighed, har gentagne gange og senest ved undersøgelsesretten udtalt, at der intet var at bebrejde den tidligere justitsminister, som var nødsaget til at foretage vanskelige skøn og prioriteringer.«

Så vidt jeg er orienteret, er det korrekt, at problemstillingen har været dokumenteret i undersøgelsesretten om tamilsagen. Der er altså tale om et spørgsmål, som indgår i undersøgelsesrettens arbejdsgrundlag. Jeg har tidligere opfordret til tavshed, mens undersøgelsesretten arbejder, og det synspunkt synes jeg det er rigtig af mig at holde fast ved.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Statsministeren har nu meddelt, at han ikke ser sig i stand til at besvare det af hr. Ole Espersen stillede spørgsmål nr. S 147, og under henvisning til forretningsordenens § 20, stk. 4, 1. punktum, betragter jeg derfor spørgsmålet som sluttet.

Vi går derfor over til spørgsmål nr. 2.

Spm. nr. S 148

2) Til *statsministeren* af:

Ole Espersen (S):

»Er statsministeren enig med skatteministeren i, at staten som altovervejende hovedregel ikke bør anke retsafgørelser, der i første instans går staten imod?«

Skriftlig begrundelse

Skatteministeren har gentagne gange tilkendegivet, at man efter hans mening som altovervejende hovedregel bør undlade fra statens side at anke førsteinstansretsafgørelser, der går staten imod. Det er spørgerens opfattelse, at administrationen i hvert enkelt tilfælde bør vurdere, om en afgørelse, der frit kan ankes, er af en sådan karakter, at der er rimelig udsigt til at få den ændret ved næste instans. Det samme gælder, hvis sagen i øvrigt er af principiel karakter. Skatteministerens hjemmelavede regel sætter dette pligtmæssige skøn ud af kraft, men såfremt skatteministerens regel bør anvendes, bør dette selvsagt gælde alle afgørelser, der går staten imod, og ikke blot de afgørelser, der vedrører Skatteministeriet. En sådan retstilstand forudsætter imidlertid en lovændring.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Skatteministeren har over for mig oplyst, at der efter hans opfattelse i alle tilfælde, hvor en afgørelse er gået Skatteministeriet imod, sker en nøje revurdering af, om afgørelsen skal ankes. Ved den vurdering indgår selvfølgelig med den største vægt, hvilken udsigt det offentlige har til at vinde sagen, samt hvor vidtrækkende principiel og også provenumæssig betydning afgørelsen har. Skatteministeren har tilkendegivet, at han ved sager af mindre vidtrækkende betydning også lader hensynet til borgernes skattemæssige retssikkerhed indgå i vurderingen.

Jeg finder det rimeligt, at Skatteministeriet ved sin samlede vurdering af et ankespørgsmål også lader andre hensyn indgå end de snævert provenumæssige. Jeg mener ikke, man kan sige, at skatteministeren har indført nye principper for vurderingen af ankespørgsmål, så jeg må svare, at jeg er enig i skatteministerens holdninger, som jeg netop har refereret dem.

Ole Espersen (S):

Nu gik mit spørgsmål på, om statsministeren – og det fremgår i hvert fald af begrundelsen – ikke er enig i, at der her er tale om, at der skal udøves et skøn fra sag til sag, og at dette skøn ikke bliver udøvet i en situation, hvor skatteministeren har fastsat den almindelige regel, at anke som altovervejende hovedregel ikke skal ske. Dermed har man altså sat sit skøn under en regel; man har fastsat sin egen rent politiske linje og sagt, at man altså ikke finder anledning til i statens interesse at anke sager, uanset hvilken karakter de som hovedregel har, idet den altovervejende hovedregel er, at man ikke vil anke.

Derfor er mit spørgsmål: Er der ikke her tale om, at skatteministeren fastsætter en regel, hvor lovgivningen forudsætter et skøn?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg synes nok, man kan sige, at der lægges en linje, og en linje skal man vel have, og jeg mener, den er fuldt korrekt og også ganske forsvarlig. Man har jo lignende principper også i andre ministerier. Man har somme tider også andre regler; f.eks. kan socialministeren ikke indbringe afgørelser fra Den Sociale Ankestyrelse for domstolene.

Men på skatteområdet har vi jo at gøre med et meget, meget stort antal retssager – det er det særlige for Skatteministeriet – og domme på skatteområdet har også konsekvenser for flere personer, end vi kender det på de andre ministerområder, og skattelovgivningen er uhyre kompliceret.

Derfor synes jeg, at det er klogt og rigtigt, at skatteministeren lægger vægt også på, at man sikrer en så hurtig og en så smertefri afklaring som muligt i tilfælde, hvor der foreligger en vis uenighed. Det er det, der fører til, at man overvejer sagerne i hvert enkelt tilfælde, men lægger vægt på, at der skal være størst mulig retssikkerhed for borgerne, og derfor skal man ik-

[Statsministeren]

ke trakassere i situationer, hvor der ikke er rimelig udsigt til at vinde en sag ved en højere instans.

Ole Espersen (S):

Skal jeg forstå statsministerens sidste svar således, at det, skatteministeren gør, er, at han foretager en vurdering fra sag til sag af, om der er rimelig udsigt til at vinde sagen? Det var faktisk det, statsministeren sagde. Hvis det er tilfældet, så er jeg enig med statsministeren. Det er det, der skal ske. Men jeg går ud fra, at statsministeren også er enig med mig i, at det netop er det, der ikke sker. Det er det, der ikke sker. Der foretages ikke en vurdering af disse komplicerede forhold. Eksemplet med ankestyrelsen kan, så vidt jeg ved, ikke rigtig bruges, for dér fastsætter lovgivningen, hvem der kan anke, og hvem der ikke kan anke. Her er der tale om, at ministeren på egen hånd har ændret lovgivningen i den forstand, at han har frataget sit administrative apparat det skøn, som retsplejeloven i virkeligheden pålægger enhver minister at foretage.

Men spørgsmålet er altså: Er det rigtigt forstået, at efter statsministerens opfattelse bør der anlægges en konkret vurdering af ankens rimelighed fra sag til sag?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg kan svare hr. Ole Espersen således, at Skatteministeriet i alle sagerne foretager en vurdering. Hvor en afgørelse ved underinstans er gået Skatteministeriet imod, foretager man en analyse og søger at bedømme, hvor gode eller hvor ringe udsigterne er til, at en overinstans vil ændre den afgørelse, som er gået Skatteministeriet imod, og heri indgår, som også nævnt før, en række hensyn. Et af hensynerne er naturligvis: Hvor gode er udsigterne til, at det offentlige kan vinde sagen? Et andet hensyn er, ikke mindst i de mindre sager, at man lægger vægt på hensynet til borgernes skattemæssige retssikkerhed, og at sager får en så hurtig afgørelse som muligt.

Ole Espersen (S):

Vil statsministeren mene, at det er i strid med borgerens retssikkerhed, hvis skatteministeren skønner, at en sag kan vindes, i den forstand, at hvis man så anker, har man krænket borgerens retssikkerhed? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er: Er der ikke retssikkerhedssynspunkter også på den anden side? Altså, når man kan anke, og når man har disse regler, når man har en skatteopkrævningsret, så er det af hensyn til samtlige borgere – til samtlige borgere! De har vel også krav på et retssikkerhedshensyn.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg bedømmer det således, og det gør skatteministeren også, at man ikke skal have den holdning i skattesagerne – og der er jo tusinder af dem – at man anker automatisk, blot fordi man har tabt. Det ville være bekymrende. Der må ske en vurdering i hvert enkelt tilfælde: Var grundene til, at vi tabte, gode og overbevisende? Er der en rimelig anledning til at anke til en overinstans? Sådan foregår det, og det mener jeg også er både rigtigt og forsvarligt.

Ole Espersen (S):

Jeg takker for det sidste svar. Det synes jeg er fuldstændig korrekt, juridisk korrekt, forfatningsretligt korrekt, det er fremragende, og jeg håber, at skatteministeren har lyttet meget godt efter, for det er direkte i strid med den administration, som skatteministeren står for.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Nej, det er det ikke. Skatteministerens holdning er ganske den samme som min, og det siger sig selv, at forinden jeg har afgivet mine svar i onsdagsspørgetiden i dag, har jeg gennemdrøftet sagen grundigt med skatteministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 164**3) Til statsministeren af:****Tommy Dinesen (SF):**

»Vil statsministeren på baggrund af sine udtalelser til den finske statsminister ved Nordisk Råds møde oplyse, hvorvidt han agter at tage initiativ til en anden udformning af Storebæltsbroen, og i givet fald oplyse, hvad en sådan anden udformning vil komme til at betyde økonomisk for byggeriet?«

Tommy Dinesen (SF):

Jeg havde fået den opfattelse, at regeringens

[Tommy Dinesen]

politik på dette område var at prøve at få en forhandlingsløsning og ikke sige ret meget udadtil, med baggrund i det, der blev sagt fra udenrigsministerens side, efter at EF-Domstolen havde udtalt sig. Jeg blev derfor noget forbavset over at se, at regeringen tilsyneladende har skiftet politik på dette område, og det er baggrunden for spørgsmålet.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg kan sige til hr. Tommy Dinesen, at jeg ikke har ført forhandlinger om Storebæltsforbindelsen i sammenhæng med det møde, som for nylig fandt sted i Nordisk Råd, så jeg tror, at det, spørgeren refererer til, er udtalelser, jeg har fremsat til den danske presse. Jeg kan oplyse, at der ikke er tanker om at tage initiativ til en anden udformning af den faste forbindelse end den kendte.

Tommy Dinesen (SF):

Mener statsministeren, at det er klogt i en forhandlingssituation at gå ud og udtale sig så kraftigt? Det fremgik ikke klart af aviserne, hvorledes ordene var faldet, men der var ikke noget at tage fejl af, for der var jo også et svar fra den finske statsminister.

Det her kan jo indebære ret mange millioner kroner, hvis det går i hårdknude.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg synes, det er rigtigt og også nødvendigt fra regeringens side at præcisere den danske vurdering af situationen og af forhandlingsforløbet med vore finske kolleger. Jeg kan føje til, at der fortsat er kontakt mellem Finland og Danmark med henblik på at undersøge, om der skulle vise sig forligsmuligheder. Det har hidtil ikke været tilfældet, men vi har da lov til at håbe på, at fornuften sejrer, og at sagen bliver bilagt på en eller anden facon.

Tommy Dinesen (SF):

Hvis nu der sker det, at fornuften ikke sejrer, som statsministeren udtrykker det, så nogenlunde i hvert fald, hvad vil der så ske?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det ved jeg ikke!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 149

4) Til *udenrigsministeren* af:

Ole Espersen (S):

»Hvilke oplysninger kan udenrigsministeren give om den procedure, der skal følges i forbindelse med EF's kommende beslutning om, hvorvidt den finansielle og faglige bistand til og det økonomiske samarbejde med Kina kan fortsætte efter den 1. januar 1992?«

Skriftlig begrundelse

Efter beslutning i Folketingets Markedsudvalg er genoptagelsen af samarbejdet med Kina begrænset til indeværende halvår, idet man ønskede at vurdere udviklingen på menneskerettighedsområdet, før der blev taget stilling til fortsættelsen af samarbejdet.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

I forbindelse med vedtagelsen af et sæt generelle retningslinjer for samarbejdet med de ikkeassocierede udviklingslande i Asien og Latinamerika for perioden 1991-95 - det er noget, man kalder ALA-pakken - besluttede EF's ministerråd i februar i år, for øvrigt på dansk foranledning, at gøre samarbejdet med Kina til genstand for en drøftelse i Rådet inden årets udgang med henblik på at vurdere, om situationen i Kina med hensyn til demokratisering og menneskerettigheder har udviklet sig i positiv retning. Jeg kan oplyse, at denne drøftelse vil finde sted på det rådsmøde, der afholdes den 16.-17. december.

Ole Espersen (S):

Jeg vil gerne sige tak for svaret, og jeg er selvfølgelig også interesseret i at høre, på hvilket grundlag rådsdrøftelsen vil finde sted. Vil man foretage rejser til Kina, vil man foretage undersøgelser af forskellig karakter, vil man foretage høringer for at konstatere, om den menneskeretlige udvikling har været gunstig eller ikke gunstig?

Jeg går ud fra, at netop når det drejer sig om en vurdering af det sidste halve års tid, må der foretages nogle selvstændige undersøgelser fra EF's side eller fra regeringens side, inden man tager denne drøftelse i Rådet for at tage endelig stilling. Altså: Hvad bliver grundlaget for ministrenes drøftelse?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Grundlaget vil blive den samlede sum af viden og vurderinger omkring menneskerettighedssituationen i Kina, som denne kreds af 12 lande er i besiddelse af.

Ole Espersen (S):

Jeg synes ærligt talt ikke, det var et særlig rimeligt svar at give.

Det drejer sig om at foretage en vurdering af, hvad der er sket i Kina de sidste 6-7 måneder. Jeg ved ikke, hvilken samlet viden ministeren hentyder til, men det, jeg er interesseret i at vide, er, hvilke undersøgelser der er foretaget i de sidste 6-7 måneder, der måske kan give et andet billede end det, vi havde i februar-marts. Hvad er der rent faktisk foretaget? Er det blot sådan på fornemmelsen, man vil træffe afgørelserne, eller vil man aktivt prøve at inddrage f.eks. de folk, der er flygtet fra Kina, f.eks. delegationer fra andre lande, der har besøgt Kina, måske en ny ambassadørdelegation til Tibet, hvad ved jeg? Vil man slet ikke, efter ministerens viden, foretage noget som helst selvstændigt og aktivt for at skaffe sig en så ny og grundig viden som muligt?

Erik B. Smith (S):

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om han kan bekræfte, at udenrigsministeren på mødet den 16.-17. december vil indtage den samme holdning, som lå til grund for, at udenrigsministeren af egen drift, uden konsultationer med andre partier, standsede ulandsbistanden til Kina fra Danmark her i efteråret.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det sidste, hr. Erik B. Smith siger, er jo positivt forkert. Jeg har haft løbende diskussioner også med partierne om vurderingen af situationen i Kina; og hvad der bliver holdningen ved mødet den 16.-17. december, kan jeg da ikke sige nu, lige så lidt som jeg kan sige, hvad der kommer ud af mødet. Og nu forstår jeg, at det er det, hr. Ole Espersen er ude efter.

Hvis hr. Ole Espersen synes, at mit svar var urimeligt, må jeg sige, at hans spørgsmål er urimeligt. Hr. Ole Espersen ved udmærket godt, at Danmark og de andre lande løbende følger situationen i Kina, og det holder vi i øvrigt også Folketinget orienteret om løbende. Jeg har så sent som den 23. oktober i år sendt

Udenrigsudvalget den rapport, som parlamentarikere fra Australien har udarbejdet efter et besøg i Kina. Det vil ikke være rimeligt at forlange, at jeg her på forhånd skal begynde at forudskikke, hvad resultatet af drøftelsen den 16.-17. december bliver, men det er da klart, at vi alle sammen er bekymrede over udviklingen i menneskerettighederne i Kina.

Drøftelserne den 16.-17. december vil formentlig munde ud i, at der vedtages nogle rådskonklusioner. I den sammenhæng synes jeg, det er vigtigt at pege på, at EF's udviklingsministre om en uges tid formentlig vil vedtage en ny forordning om finansiel og faglig bistand til udviklingslandene i Asien og Latinamerika. Det er en forordning, som kommer til at indeholde de detaljerede bestemmelser for iværksættelse og administration af Fællesskabets samarbejde med de lande i Asien og Latinamerika, som hverken er omfattet af Lomékonventionen eller af Fællesskabets samlede Middelhavspolitik.

Denne nye forordning, som skal afløse en forordning, der daterer sig tilbage til 1981, vil som noget nyt komme til at indeholde bestemmelser om menneskerettigheder og demokrati, og disse bestemmelser angiver bl.a., hvordan Fællesskabet i tilfælde af vedvarende krænkelser af menneskerettigheder vil kunne ændre, begrænse eller stoppe samarbejde med det eller de berørte lande. Det synes jeg er et væsentligt fremskridt.

Ole Espersen (S):

Det synes jeg også, og det er jeg særdeles godt tilfreds med. Jeg synes, det er en positiv udvikling, at man overvejer og oven i købet beslutter at gøre bistandshjælp afhængig af, at man også kan få indflydelse på den demokratiske udvikling, enten ved at fortsætte hjælpen, men stille nogle betingelser, eller ved at øve den pression, der kan ligge i at standse hjælpen. Så det er meget, meget tilfredsstillende, og det er jeg glad for.

Så skal jeg kun sige, at jeg naturligvis ikke har bedt om at få orientering om, hvad resultatet af mødet den 16. og 17. december bliver. Jeg har kun bedt om at få at vide, hvilken procedure man vil følge, og hvordan man vil sikre sig så gode oplysninger som muligt, men det har jeg tillid til at man vil gøre, og jeg går ud fra, at Markedsudvalget også får den rapport

[Ole Espersen]

fra den australske delegation, der er sendt til Udenrigsudvalget.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jamen den skal jeg da meget gerne oversende.

Så vil jeg i øvrigt pege på, at det, Danmark ønsker, jo netop er, som hr. Ole Espersen også er inde på, at der bliver skabt en sammenhæng mellem menneskerettighedsspørgsmål og bistand. Det er vi ganske enige om. Og hvis vi kan få vedtaget en ny forordning, som skaber denne sammenhæng, har vi jo i virkeligheden opnået noget, vi kan være ganske tilfredse med.

Erik B. Smith (S):

Jeg vil spørge udenrigsministeren: Hvis mødet den 16.-17. december resulterer i, at man med de nævnte forudsætninger og betingelser anbefaler bistand til Kina, vil udenrigsministeren så tage spørgsmålet om bistand til Kina op i relation til Danmark?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg tror ikke rigtig, jeg forstår spørgsmålet. Vi har jo i Danmark besluttet, at der ikke er grundlag for, at vores bistand til Kina bliver fortsat ud over det, vi allerede har forpligtet os til, mens vi i øvrigt afventer udviklingen i menneskeretssituationen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 165

5) Til *udenrigsministeren* af:

Pernille Frahm (SF):

»Agter regeringen at tage skridt til opfyldelse af aftalen om erstatning til tidligere kz-fanger og politiske fanger i Tyskland under 2. verdenskrig i forlængelse af skrivelse fra daværende udenrigsminister Jens Otto Krag af 24. august 1959, så det ikke stiller danske tidligere fanger ringere end tilsvarende grupper i andre europæiske lande?«

Skriftlig begrundelse

På baggrund af den endelige fredsslutning med Tyskland efter 2. verdenskrig er spørgsmålet om en endelig erstatningsaftale for disse grupper blevet aktuelt.

Ved overenskomsten af 24. august 1959 mellem Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland blev der stillet et beløb på 6 mio. DM til rådighed for danske statsborgere, der havde været ramt af nationalsocialismens forfølgelser.

Den danske regering ved daværende udenrigsminister Jens Otto Krag gjorde i en skrivelser af 24. august 1959 til den tyske delegations leder opmærksom på, at den danske regering ville forbeholde sig ret til at stille yderligere fordringer, indtil en endelig afgørelse om krigsskadeerstatninger foreligger.

Det er med den endelige fredsslutning vigtigt, at danske forhenværende fanger i hvert fald ikke stilles ringere end andre europæiske ofre for nationalsocialismen.

Pernille Frahm (SF):

Spørgsmålet er relevant, fordi der nu bliver indgået fredsaftale, venskabsaftale, mellem Vesttyskland og Tjekkoslovakiet, og dermed må man sige, at freden foreligger. Og da den gruppe mennesker, der omfattes af spørgsmålet, bliver stadig mindre, er det yderst aktuelt at få et svar på spørgsmålet.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Sagen er den, at der er indgået en overenskomst i august 1959, og dér forpligtede Forbundsrepublikken Tyskland sig til at betale 16 mio. DM – ikke 6 mio., som der står i spørgsmålets begrundelse – altså 16 mio. DM til fordel for danske statsborgere, der havde været ramt af nationalsocialistiske forfølgelsesforanstaltninger. Og den aftale var i princippet endelig.

I et brev af samme dato som selve aftalen forbeholdt man sig dog fra dansk side retten til at rejse yderligere krav med hjemmel i Londonoverenskomsten, hvor Tysklands gæld fra anden verdenskrig udsættes, indtil, som der står, en endelig afgørelse af krigsskadeserstatningsspørgsmålet foreligger.

Se, den tyske enhedstraktat blev indgået i Moskva i september sidste år mellem de to Tysklunde og de fire sejrende stormagter fra anden verdenskrig. Den traktat omtalte ikke krigsskadeserstatningsspørgsmålet, men den indebar, at de allierede stormagter Storbritannien, Frankrig og Sovjetunionen, der jo bar de største byrder under anden verdenskrig, ikke

[Udenrigsministeren]

ville forlange krigsskadeserstatning fra det nu forenede Tyskland.

Jeg er ikke bekendt med, at andre allierede medunderskrivere på Londonoverenskomsten fra 1953 har taget spørgsmålet om den tyske krigsgæld op med det forenede Tyskland. Derfor finder regeringen, ligesom i øvrigt tidligere regeringer, at Danmark ikke skal gå enegang eller tage nogen initiativer i denne sag.

Pernille Frahm (SF):

Men i forlængelse af det brev, som den daværende udenrigsminister sendte i 1959, ligger der jo en forventning om, at sagen bliver taget op, og det har også været forbundsregeringens politik, at det var en del af Londonaftalens bestemmelser og først kunne komme til drøftelse, når den endelig fredsslutning forelå.

Hvis Danmark ikke selv vil fremsætte de krav, bliver der jo i hvert fald ingen penge udbetalt; det er, må man sige, i de store sammenhænge beskedne summer, vi taler om, da det efterhånden er en beskeden gruppe mennesker, der er tilbage.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg ved ikke, hvem der har forventninger, som fru Pernille Frahm siger det. Det vil i hvert fald efter regeringens opfattelse være helt urimeligt, hvis Danmark ene i denne kreds af lande skulle begynde at fremsætte særlige krav i den nuværende situation. Det har jeg svært ved at finde nogen begrundelser for at vi skulle gøre.

Pelle Voigt (SF):

Ministeren siger, at Danmark ikke skal gå enegang i denne sag. Agter ministeren så at drøfte det med sine kolleger fra andre lande, sådan at man finder frem til en fælles holdning til spørgsmålet, eller tager man simpelt hen ikke sagen op, men lader den dø en stille død? Det ville dog være rimeligt, hvis man vil følges med andre, at man så diskuterer med dem, hvor man skal gå hen, om man skal gå nogen steder overhovedet, hvad man skal foretage sig, eller om man ikke skal foretage sig noget.

Jeg synes, det kunne være godt, hvis vi her kunne få en bekræftelse fra ministeren på, at han godt vil drøfte spørgsmålet med sine kolleger og finde ud af, om man skal forfølge denne sag yderligere eller man ikke skal. Der er trods

alt ganske mange mennesker, som er interesse-rede i dette her, ikke alene i Danmark – det har ministeren helt ret i – men også i en række andre europæiske lande.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det, hr. Pelle Voigt opfordrer os til her, er jo i virkeligheden at tage et initiativ, da vi ved, at der ikke er andre, der påtænker at gøre det. Der vil jeg igen sige: Hvorfor i alverden skulle Danmark tage sådan et initiativ og stille sig i spidsen for sådan noget, som efter alt at dømme ikke vil føre til noget? Hvorfor skulle vi have en særlig adkomst til det eller en særlig begrundelse for det? Det har vi ikke, og derfor agter regeringen ikke at tage noget initiativ, og så vidt jeg er orienteret, er det en holdning, som møder bred tilslutning i Folketingets partier, som jeg jo tidligere har haft lejlighed til at drøfte denne sag med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 151**6) Til trafikministeren af:****Erik B. Smith (S):**

»Hvad agter ministeren at foretage for at sikre, at de gentagne ulykker med den nye DSB-færgе »Tycho Brahe«, der netop er indsat i sejlads mellem Helsingør og Helsingborg, standses, og for at sikre en regelmæssig og risikofri færgetrafik?«

Skriftlig begrundelse

DSB's ledelse har igennem det sidste år demonstreret en enestående udygtighed, når det drejer sig om at sikre en regelmæssig færgetrafik mellem Århus og Kalundborg med færgerne »Ask« og »Urd«.

Daglig har der været humoristiske meldinger i nyhedsmedierne om nye uheld på »Ask« og »Urd«, uden at dette har resulteret i, at DSB håndfast og konsekvent har rettet op på de fejl og mangler, der var ved de pågældende færger. Tværtimod forplantede uregelmæssighederne på netop den færgerute sig til andre færgeruter, fordi DSB i højsæsonen indsatte færger bl.a. fra Helsingør–Helsingborg-ruten til aflastning.

[Erik B. Smith]

I forbindelse med et storslået arrangement, hvor majestæterne fra Danmark og Sverige indviede den nye Helsingør-Helsingborg-linje, er den nye færge »Tycho Brahe« indsat. Allerede før indvielsen skete de to første uheld, hvor det var lidt af et under, at ingen menneskeliv gik tabt. Onsdag den 6. november – to dage efter den officielle indvielse – skete et alvorligt uheld med mange personskader, og det må være aldeles indlysende nu, at de foranstaltninger, man har truffet for at undgå den slags uheld, har været utilstrækkelige.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Dette spørgsmål besvares af kirke- og kommunikationsministeren som fungerende trafikminister.

Trafikministeren (Torben Rechendorff, fg.):

Spørgsmålet refererer til de to uheld, som færgen »Tycho Brahe« havde under prøvesejladerne den 30. oktober og den 3. november i år; der var da tale om tekniske fejl, som begrænsede færgens manøvreevner. De tekniske fejl blev fundet med det samme, og de blev rettet med det samme. Da færgen for øjeblikket er ude af drift i en kortere periode, har DSB besluttet at bruge tiden til at gennemføre yderligere testning af styresystemerne for at sikre sig mod, at der skulle opstå nye fejl.

Baggrunden for færgelykken den 6. november i år var ikke som ved de foregående tilfælde en teknisk fejl, som kunne lastes nogen leverandør; det var derimod en betjeningsfejl i manøversystemet.

Da »Tycho Brahe« vil være til DSB's rådighed i godt en uge, inden den kan indsættes på overfarten igen, er der nu aftalt et supplerende træningsprogram for færgens skibsførere og overstyrmand. Træningsprogrammet indeholder følgende: en teknisk gennemgang af manøversystemerne, simulatortræning og praktisk sejlads med instruktør, hvor der bl.a. vil blive trænet i sejlads under nødsituationer. For at undgå gentagelser af betjeningsfejl er der under værftsopholdet monteret en akustisk advarsel, der giver alarm i situationer som den, der opstod ved ulykken.

De erfaringer, DSB har gjort med »Tycho Brahe«, bliver samtidig brugt konstruktivt i samarbejde med DSB's svenske kolleger til at rette mangler på søsterfærgen, som forventes fra værft i marts måned 1992.

Endelig er det jo, som spørgeren vil vide, sådan, at DSB bad om, at der hurtigst muligt kunne afholdes søforklaring vedrørende færgelykken den 6. november. Søfartsstyrelsen kan på baggrund af søforklaringen komme med anbefalinger, og dem vil DSB naturligvis være klar til at følge.

Erik B. Smith (S):

Jeg vil gerne takke den fungerende trafikminister for svaret.

Det fremgår jo heraf, at man som følge af de første to uheld har måttet foretage yderligere tekniske forbedringer, og at man som følge af det sidste og meget alvorlige uheld ikke alene har foretaget nye tekniske forbedringer i form af ændrede tekniske installationer, men også yderligere har forøget træningsprogrammet. Jeg savner derfor i besvarelsen fra ministeren en egentlig ansvarsplacering. Jeg hørte godt ministeren sige, at der har været afholdt søforhør. Vi ved fra dagspressen, at den pågældende skibsfører havde fået en mere end ualmindelig nødtørftig træning i at føre det pågældende skib, og jeg vil derfor gerne have ministeren til at vurdere, hvorvidt det pågældende træningsprogram har været tilstrækkeligt for indførelse af så ny en færge.

Trafikministeren (Torben Rechendorff, fg.):

Jeg tror, at man skal være glad for, at det ikke er trafikministeren, der skal placere ansvaret. Som spørgeren vil vide, er det jo sådan, at der har været afholdt søforhør, sådan som jeg sagde det, og det er op til Søfartsstyrelsen at vurdere indholdet af søforklaringen og på baggrund af vurderingen tage stilling til, om det skal have konsekvenser og i så fald hvilke. Derfor får spørgeren ikke mig til i dag at placere ansvaret. Det ville vist også være helt usædvanligt.

Erik B. Smith (S):

Mener den fungerende trafikminister, at der med det skridt, som DSB her har taget, er gjort tilstrækkeligt for at undgå fremtidige ulykker?

Trafikministeren (Torben Rechendorff, fg.):

Svaret er ja.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 161

7) Til *arbejdsministeren* af:

Taanquist (S):

»Hvad agter ministeren at foretage i anledning af det rystende resultat af Arbejdstilsynets landsdækkende 2-dages-indsats over for farligt arbejde på byggepladserne?«

Skriftlig begrundelse

Arbejdstilsynets landsdækkende aktion over for byggepladserne i Danmark viste, at den sikkerhedsmæssige situation på byggepladserne var særdeles dårlig.

F.eks. refererer JyskeVestkysten den 12. november 1991, at i Sønderjylland alene var sikkerhedsforholdene på 40 ud af 77 arbejdspladser så ringe, at arbejdet ikke kunne fortsætte.

Sikkerhedskravene var kun opfyldt på 16 af de 77 byggepladser, og man overvejer at indgive politianmeldelse i de 28 sager.

Ifølge oplysninger fra Arbejdstilsynet blev der på landsbasis besøgt 1.314 byggepladser, hvilket resulterede i, at man forbereder 316 politianmeldelser, nedlagde 383 forbud mod videre arbejde og afgav 548 påbud.

Taanquist (S):

Det er nok ikke for meget sagt, at de afsløringer, der er sket ved den 2-dages-aktion, som Arbejdstilsynet har foretaget på byggepladserne, har været skandaløse. Det kan undre én, hvorfor det har taget så lang tid, inden Arbejdstilsynet er gået i gang med det område. Denne undersøgelse har, som den slags undersøgelser normalt gør det, kun afdækket det, som de fleste fornuftige mennesker udmærket vidste i forvejen, nemlig at der var skandaløse forhold på byggepladserne. Man kan derfor også spørge: Hvorfor har Arbejdstilsynet dog ikke grebet ind noget før?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Arbejdstilsynets 2-dages-indsats over for farligt arbejde på byggepladserne har vist, ganske som hr. Taanquist gav udtryk for det, at der er meget alvorlige problemer med sikkerheden på danske byggepladser. Det er helt uacceptabelt, at 225 tilsynsførende i løbet af 2 dage kan afgive 548 påbud og nedlægge 383

forbud, hvoraf 300 forhold er så alvorlige, at der forberedes indstilling til retlig tiltale.

Jeg kan oplyse, at Arbejdstilsynet på baggrund af indsatsens resultat nedsætter et hurtigtarbejdende udvalg med deltagelse af arbejdsmarkedets parter. Udvalget skal inden årets udgang fremlægge en plan for, hvorledes problemerne i bygge- og anlægsbranchen kan og skal reduceres.

Endelig kan jeg oplyse, at en af årsagerne til problemerne i bygge- og anlægsbranchen er, at sikkerhedsarbejdet ikke fungerer tilfredsstillende. Arbejdsmiljørådet har netop besluttet at iværksætte et perspektivudvalgsarbejde om sikkerhedsorganisationens udvikling frem til år 2000. Et af de områder, dette perspektivudvalg skal behandle, er sikkerhedsorganisationens organisering og funktion inden for specifikke brancheområder, herunder bygge- og anlægssektoren.

Perspektivudvalget skal udarbejde et oplæg, som har det hovedformål at angive en række pejlemærker for udviklingen på sikkerhedsorganisationsområdet.

Perspektivudvalget skal komme med sine anbefalinger medio 1992. Det er nødvendigt, at branchens parter nu begynder at arbejde sammen om at skabe forsvarlige arbejdsforhold på danske byggepladser, og jeg vil i den kommende tid følge udviklingen meget opmærksomt, herunder også resultaterne fra det hurtigtarbejdende udvalg, som Arbejdstilsynet har igangsat med branchens parter. Skulle de iværksatte udvalgsarbejder mod forventning ikke føre til de ønskede resultater, vil jeg naturligvis tage de nødvendige initiativer.

Taanquist (S):

Jeg takker for svaret. Jeg ved ikke, hvor dybtfølt min tak er, for arbejdsministerens svar går jo, som regeringens svar normalt gør, på, at nu vil man nedsætte nogle udvalg; jeg kunne næsten – som jeg ved en fortalelse var lige ved – sige: udsætte nogle udvalg.

Der er jo ikke behov for at nedsætte noget udvalg. Der er behov for at handle her og nu. Arbejdstilsynet gør selv opmærksom på i sin pressemeddelelse, at der er overtrådt regler, som har været gældende i 25 år. Arbejdstilsynet gør udtrykkeligt, ja, det gør det 3 gange i pressemeddelelsen, opmærksom på, at man kendte disse forhold. Man vidste, at bygge-

[Taanquist]

pladserne gav anledning til særlig mange og alvorlige arbejdsskader. Hvorfor har man ikke grebet ind noget før?

Og hvorfor vil ministeren igangsætte et udvalgsarbejde om nogle regler, som er overtrådt, nogle klare regler, som er gældende, og som er overtrådt? Hvorfor sender man ikke bare Arbejdstilsynet ud og påbyder, at reglerne skal følges, ellers påbydes arbejdet stoppet?

Tommy Dinesen (SF):

En del af det, man skal arbejde med i det hurtigtarbejdende udvalg, er at finde det hul, som er omtalt i Politiken i dag med baggrund i en sag fra Asnæsværket, hvor der skete et dødsfald. I denne sag er det næsten umuligt at finde ud af, hvem der er arbejdsgiveren. Samme problemer kan man godt tænke sig kan opstå med hensyn til byggepladser.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg er naturligvis ked af, at man ikke kan regne med, når hr. Taanquist siger tak, at han så mener det. Det er jeg dybt bekymret over, og jeg skal så tage tidligere udtalelser fra hr. Taanquist af positiv karakter over for mig op til nærmere overvejelse.

Nuvel, sagen er alvorlig nok. Det er helt utilfredsstillende, det er uacceptabelt med de forhold, der er på danske byggepladser. Det erkender også parterne på arbejdsmarkedet. Jeg er af den faste overbevisning, at hvis vi skal have gjort noget ved det, kan vi ikke nøjes med Arbejdstilsynet, så skal vi have parterne, altså både lønmodtagerne og arbejdsgiverne, til meget mere aktivt, end det har været tilfældet indtil nu, at medvirke til at få disse sikkerhedsregler opfyldt til punkt og prikke. Det er helt nødvendigt, at der er mange, der arbejder med på den sag, og ikke kun Arbejdstilsynet.

Til hr. Tommy Dinesen, som spørger til en artikel, der har været i Politiken i dag, kan jeg sige, at jeg har læst artiklen i Politiken og i øvrigt også i bladet, som bliver udgivet af Arbejdsmiljørådet, og jeg har bedt mine embedsmænd om at komme med en vurdering af de forhold, der er blevet rejst i de pågældende artikler. Jeg har ikke nogen mulighed for blot på baggrund af artiklerne at vurdere spørgsmålet.

Taanquist (S):

Jamen så siger jeg da tak for den del, der er

værd at takke for, men jeg kan ikke gennemskue, om der her virkelig ligger et tilsagn om noget fra arbejdsministerens side eller man bare laller videre i hvert fald i et halvt eller et helt år endnu.

Mit andet spørgsmål var: Når Arbejdstilsynet så tydeligt gør opmærksom på, at det vidste og i lang tid havde vidst, at disse problemer fandtes, hvorfor har man så ikke grebet ind noget før? Er det på grund af ressourcemangel?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Ja, det skal klart opfattes som et tilsagn fra min side om, at der skal ske noget, og at det skal ske hurtigt. Der er ikke tale om, at man »laller videre«, som hr. Taanquist giver udtryk for. Man har hverken lallet eller noget, der kan sammenlignes hermed. Arbejdstilsynet har arbejdet ganske meget, også med byggepladser, og det er naturligvis på den måde, man er blevet opmærksom på, at der er nogle forhold, som ikke er i orden. Derfor har man så iværksat denne særlige aktion, som har sat fokus på problemet, og som absolut har medvirket til at få begge parter på arbejdsmarkedet op af skyttegravene og har fået gjort opmærksom på, at her er nogle forhold, der skal rettes op på, og at det skal ske hurtigt.

Risgaard Knudsen (S):

Arbejdsministeren undlod at besvare det af hr. Taanquist sidst stillede spørgsmål. Hr. Taanquists sidst stillede spørgsmål gik alene på, om det var på grund af ressourcemangel, at Arbejdstilsynet ikke tidligere havde grebet ind. I stedet for, at Folketinget fik et kontant svar på det af hr. Taanquist stillede, meget kontante spørgsmål, fik vi en gang snak fra arbejdsministerens side, som ikke har nogen som helst betydning for Folketinget.

Derfor er mit spørgsmål en decideret gentagelse af hr. Taanquists ubesvarede spørgsmål.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Hr. Risgaard Knudsens nye spørgsmål beror på, at hr. Risgaard Knudsen ikke har hørt efter. (*Risgaard Knudsen*: Jo!). Jamen så har det i hvert fald ikke gjort særligt indtryk, hvad jeg sagde, for jeg gjorde netop opmærksom på, at det ikke har været tilfældet, at Arbejdstilsynet ikke har ydet en særdeles stor indsats også på dette område, og at det netop var derfor, man

[Arbejdsministeren]

forte sig foranlediget til denne særlige aktion, som har været så omtalt i pressen.

Det vil altså sige, at det her ikke kan blandes sammen med en påstået ressourcemangel i Arbejdstilsynet. Selvfølgelig kan man altid diskutere, om Arbejdstilsynet har for få eller passende eller for mange ressourcer, men det har ikke noget med denne sag at gøre.

Risgaard Knudsen (S):

Det lader til, at man skal gå mere direkte til sagen for at få de stillede spørgsmål besvaret. Derfor må jeg spørge ministeren direkte: Er ministeren af Arbejdstilsynet blevet gjort bekendt med, at tilsynet havde behov for flere ressourcer?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jamen jeg er da helt sikker på, at tilsynet gerne ønsker flere ressourcer, og jeg er da også helt sikker på, at man gør opmærksom på det, når man har drøftelser om det kommende års finanslov. Ellers skulle det vel være den eneste offentlige institution, der ikke syntes, at de opgaver, man er med til at løse, er verdens vigtigste og derfor særligt skal tilgodeses, når der skal tildeles ressourcer. Det er ganske almindeligt i alle mulige andre forhold, vi har med at gøre, når vi skal tilrettelægge en finanslov for det følgende år.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 172**8) Til justitsministeren af:****Pernille Frahm (SF):**

»Hvordan har den danske stat sikret sig, at de oplysninger, som udveksles med det libanesiske politi om de palæstinensiske asylansøgere i Blågårds Kirke, ikke videregives til de syriske myndigheder før en eventuel udvisning af enkelte asylansøgere?«

Justitsministeren (Engell):

Der henvises i spørgsmålet til, at der vil blive tale om en udveksling af oplysninger med de libanesiske myndigheder i forbindelse med en udsendelse af statsløse palæstinensere til Libanon.

Jeg kan bekræfte, at der vil kunne blive tale om en sådan udveksling af oplysninger med

henblik på at undersøge, om de pågældende statsløse palæstinensere opfylder de formelle betingelser for indrejse i Libanon.

Jeg må samtidig understrege, at der i forbindelse med den forudgående kontakt med de libanesiske myndigheder alene vil blive tale om en forelæggelse af identitetspapirer. Der vil naturligvis ikke over for myndighederne dér blive tale om at give oplysninger om de forhold, som den enkelte asylansøger har angivet til støtte for sin asylansøgning her i landet.

En sådan forudgående kontakt skal tjene til at sikre, at indrejse rent faktisk kan finde sted, og at man undgår en situation, hvor en palæstinenser blot udsendes til Libanon og afvises dér ved grænsen og eventuelt underkastes en omfattende indrejsekontrol i forbindelse med selve indrejsen.

Jeg bliver også spurgt om, hvordan den danske stat har sikret sig, at oplysninger om de palæstinensiske asylansøgere ikke videregives til de syriske myndigheder. En sådan garanti kan de danske myndigheder naturligvis ikke give, men Flygtningenævnet er bekendt med syrernes tilstedeværelse i Libanon, og det må derfor indgå som et naturligt led i nævnets vurdering af den enkelte asylsag, om den omstændighed, at syrerne har kendskab til den pågældende palæstinenser, medfører, at Libanon ikke i den konkrete sag kan betragtes som første asyl-land.

Flygtningenævnet tager højde for syrernes tilstedeværelse i Libanon og den indflydelse, som syrerne har i landet, når man ud fra de oplysninger, som den enkelte ansøger har fremført, skal bedømme mulighederne for at anvende Libanon som første asyl-land.

Og lad mig så i den forbindelse også erindre om, at Flygtningenævnet i forbindelse med de mange genoptagelsessager, der nu verserer, er bekendt med den procedure, der vil blive fulgt ved udsendelse, sådan at også det forhold kan indgå i vurderingen af sagerne.

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil gerne bede om justitsministerens kommentar til, at et af de papirer, der vil blive udvekslet med de libanesiske myndigheder, nemlig de libanesiske ID-kort, indeholder et registreringsnummer, som svarer til et nummer i en file i det libanesiske indenrigsministerium, hvor man kan finde alle mulige oplysninger om den pågældende borger.

Justitsministeren (Engell):

Jeg tror, det er vigtigt, at man gør sig klart, at de oplysninger, der her er tale om, og som videregives, er oplysninger, som under alle omstændigheder vil fremkomme i forbindelse med en udsendelse. I det, der bliver kaldt for prescreening-fasen, er der tale om at forelægge identitetspapirer, som kan tjene til – og det er det, man fra libanesisk side har lagt vægt på – at dokumentere, at den pågældende har haft et tidligere lovligt ophold i Libanon. Det vil altså være rejselegitimation, eller det kan være fødselsattest, kørekort, vielsesattester eller lignende.

Det, der i virkeligheden er det afgørende, er spørgsmålet, om det er fortrolige oplysninger, der relaterer sig til asylansøgningen, eller det er faktuelle oplysninger som dem, jeg omtaler her.

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil også gerne bede om ministerens kommentar til en henvendelse fra Middle East Watch, der advarer imod at sende palæstinsenerne tilbage med de pågældende oplysninger, fordi de ikke mener, at palæstinsenerne vil være i sikkerhed i Libanon for de syriske myndigheder.

Pelle Voigt (SF):

Ministeren svarede jo, synes jeg, ganske klart, sådan at alle kunne forstå det, at den danske stat ikke kan give garantier for, at oplysninger om disse asylansøgere ikke gives videre til syrerne.

Så må jeg spørge ministeren: Er ministeren bekendt med, at Libanon traktatligt er forpligtet til at udlevere disse oplysninger til de syriske myndigheder igennem to aftaler, nemlig dels broderskabs-, samarbejds- og koordinationsaftalen fra maj 1991 og dels forsvars- og sikkerhedsaftalen fra september 1991?

Og er ministeren bekendt med, at ifølge den sidstnævnte traktat er Libanon i forhold til Syrien forpligtet til at nægte at give tilflugt til eller lette gennemrejse for eller give beskyttelse til personer eller organisationer, der arbejder imod den anden stats sikkerhed? Hvis den slags personer eller organisationer søger tilflugt i en af de to stater, må denne stat arrestere dem og udlevere dem til den anden stats myndigheder, hvis den pågældende myndighed beder om det.

Indgår disse spørgsmål efter ministerens opfattelse også i Flygtningenævnets overvejelser, og er ministeren klar over, at det forholder sig på den måde?

Justitsministeren (Engell):

Fru Pernille Frahm henviser til den henvendelse, der er kommet fra Middle East Watch, som sammen med mange andre organisationer har gjort sine synspunkter gældende om forholdene i Mellemosten og i Libanon.

Men det, som fru Pernille Frahm og såmænd mange andre, der igennem de seneste måneder har diskuteret denne sag, åbenbart ikke har været tilstrækkelig opmærksomme på, er, at disse oplysninger er præcis dem, som Flygtningenævnet inddrager, når der skal træffes afgørelse om asylgrundlaget. Denne henvendelse såvel som mange andre informationer ligger til grund for de konkrete afgørelser, for det, nævnet skønner, er risikoen for den enkelte, sammenholdt med de generelle baggrundsoplysninger, man har om forholdene i landet.

For så vidt angår det spørgsmål, som hr. Pelle Voigt stiller, er man jo bekendt med det via Udenrigsministeriet. Derfra får nævnet løbende informationer også om de aftalemæssige forhold, og en del af det er jo også indgået i debatten tidligere, men det skal jeg ikke kommentere, for det ville betyde, at jeg begyndte at foretage en vurdering af de asylmæssige omstændigheder, som vi efter loven har givet nævnet kompetence til at afgøre.

Lad mig så sige, for at det ikke skal misforstås, at når man har optaget denne kontakt til de libanesiske myndigheder, er det jo netop for at sikre, at de mennesker, som rejser hjem, og for hvem der i givet fald også kan blive tale om en udsendelse ved politiets foranstaltning, kan komme tilbage til Libanon på den sikreste, bedste og værdigste måde. Det er præcis det, der er sigtet med det.

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil gerne høre, om ministeren er klar over, at Danmark står ganske alene med denne fremgangsmåde.

Endvidere vil jeg gerne spørge ministeren, hvilke garantier de libanesiske myndigheder stiller for palæstinsenernes sikkerhed.

[Pernille Frahm]

Og endelig jeg vil gerne høre ministerens vurdering af, hvem der i sidste ende har ansvaret for deres sikkerhed.

Pelle Voigt (SF):

Ministeren fortalte, at nævnet – Det Udenrigspolitiske Nævn, går jeg ud fra der er tale om – løbende modtager informationer fra Udenrigsministeriet om traktatmæssige forhold osv. Det er jeg bekendt med, må jeg indrømme.

Det, jeg spurgte ministeren om, var, om ministeren er bekendt med, at Libanon traktatligt er forpligtet til, hvis Syrien beder om det, at udlevere enhver person, der har søgt tilflugt i Libanon, til de syriske myndigheder, hvis de syriske myndigheder beslutter, at disse mennesker kan udgøre en trussel for Syriens sikkerhed.

Det betyder f.eks., sådan som jeg forstår det – og jeg vil gerne høre, om ministeren er enig med mig – at alle medlemmer af Yassir Arafats organisation, Al Fatah, efter disse regler uden videre kan udleveres til de syriske myndigheder, og at Libanon faktisk er forpligtet til at gøre det, dersom syrerne beder om det.

Når jeg spørger om det her, er det ikke for at bede ministeren om at træffe afgørelse i denne sag på dette tidspunkt, jeg spørger bare, om ministeren er bekendt med disse kendsgerninger.

Justitsministeren (Engell):

Fru Pernille Frahm spørger mig, om Danmark står alene i forhold til andre lande, om de garantier, der gives, og om, hvem der har ansvaret for sikkerheden.

Jeg må minde fru Pernille Frahm om, at vi jo har valgt en procedure i den danske udlændingelov, hvor der både i henseende til uvildighed, i henseende til retsgarantier og i henseende til, at man kan få genoptaget og prøvet sin sag, hvis der fremkommer nye oplysninger, har et system, der vistnok er second to none i forhold til en lang række andre landes. Det er præcis den sikkerhed, der ligger i en grundig individuel sagsbehandling, som også er en sikkerhed for den enkelte med hensyn til at få prøvet sine sager, og det er præcis det, der er sket i sagerne i forbindelse med de statsløse palæstinensere.

Til hr. Pelle Voigt vil jeg sige: Det var ikke Det Udenrigspolitiske Nævn, jeg talte om i denne sammenhæng, det var Flygtningenævnet – jeg tror, det var en fortalelse. Det er selvfølgelig Flygtningenævnet, som til brug for sine afgørelser indhenter alt muligt relevant materiale; noget materiale får det løbende, og nævnet er jo også frit stillet med hensyn til, hvor det vil søge sine oplysninger. Jeg er vidende om, at man i nævnet også har interesseret sig for de aftaler, der er indgået, og som jo har været genstand for en del debat igennem de seneste måneder.

Pernille Frahm (SF):

Jeg takker for ministerens sidste svar, men må konstatere, at der efter ministerens mening ikke bliver stillet nogen som helst garantier fra de libanesiske myndigheder for palæstinenserens sikkerhed. Hvem der i sidste ende havde ansvaret for deres sikkerhed, lå også lidt løst.

Med hensyn til den form, som jeg sagde at Danmark var alene om, gik det ikke så meget på den normale procedure som på den specielle form, man har valgt med de palæstinensiske flygtninge.

Justitsministeren (Engell):

Der ligger i forhold til den drøftelse, der har været mellem repræsentanter for det danske politi og de libanesiske myndigheder, en klar tilkendegivelse fra libanesiske side af, at hvis man i øvrigt er i stand til at levere de dokumenter, som jeg har omtalt – dvs. de oplysninger om de pågældende, som jeg har nævnt – således at man altså er i stand til at fastslå, at der har været tale om et tidligere tilknytningsforhold til Libanon, så vil man sikre indrejsen for de pågældende.

Og det er præcis det, der har været ideen i, at vi optog den kontakt. Det bliver opfattet fra SF's side, som om det er en eller anden gedulgt operation, vi her har iværksat. Jeg informerede om det i et af de samråd, jeg var i i Retsudvalget, og sagde, at det var, hvad vi havde tænkt os, netop for at sikre, at de pågældende, der kommer tilbage, også kan komme ind på den bedste og mest effektive måde og i forhold til de enkelte på den værdigste måde. Det er det, der er ideen, og det er også det, der skal være med til at give de enkelte den sikkerhed, som man nu kan skaffe.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 173

9) Til *justitsministeren* af:

Pelle Voigt (SF):

»Mener ministeren, at det er i overensstemmelse med dansk retsopfattelse, hvis Flygtninge­nævnet skulle træffe afgørelse om asylansø­geres skæbne uden møde og diskussion om den enkelte asylansøgning og blot afgøre sa­gerne ved hvert enkelt nævnsmedlems votering formidlet gennem postvæsenet?«

Justitsministeren (Engell):

Jeg kan oplyse, at udlændinge efter udlæn­dingelovens § 56, stk. 1, har ret til mundtligt at forelægge sagen for Flygtningenævnet. Når det gælder spørgsmålet, om den øvrige be­handling af sagen skal være mundtlig, så be­stemmes det af nævnet.

Efter § 4, stk. 1, i nævnets forretningsorden, som jo efter udlændingeloven fastsættes af jus­titministeren efter forhandling med nævnet, tilrettelægger nævnets formand nævnets arbej­de.

Nævnet har oplyst, at dets afgørelser i al­mindelighed træffes efter, at der har været en mundtlig forhandling mellem medlemmerne, og umiddelbart efter, at Direktoratet for Ud­lændinges repræsentant, advokaten for den pågældende og udlændingen selv har forelagt sagen i nævnet. I visse tilfælde træffes afgørel­sen dog skriftligt ved cirkulation af sagen mel­lem medlemmerne. Her taler vi altså om selve afgørelsen. Det er oftest tilfældet i sager, der udsættes på et nævnsmøde med henblik på, at der kan indhentes yderligere oplysninger, samt i sager, som begæres genoptaget. Nævnet har også oplyst, at nævnet agter at anvende denne fremgangsmåde i en del af de sager, som næv­net har genoptaget efter nævnets formands af­tale med Folketingets Ombudsmand.

Som det fremgår, er det altså nævnet selv, der tilrettelægger og træffer bestemmelse om sagsbehandlingen, og jeg har fuld tillid til – og det mener jeg også Folketinget kan have – at nævnet tilrettelægger sagernes behandling på en hensigtsmæssig og forsvarlig måde.

Pelle Voigt (SF):

Nu er der jo her tale om et spørgsmål af

principiel karakter, men ministeren kom selv ind på den konkrete sammenhæng med de pa­læstinensiske asylsøgere og henviste til udlæn­dingelovens § 56.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke forholder sig sådan, at skriftlig votering i spørgsmål af denne art – deriblandt skriftlig votering om enkeltpersoner blandt de palæsti­nensiske asylsøgere – skal ske i overensstem­melse med udlændingelovens § 53, stk. 3. El­lers forekommer nemlig bemærkningerne i § 56 mig temmelig uforståelige; her fastslås det jo, at skriftlig votering kun kan anvendes i spørgsmål, der ikke er af principiel karakter. Er det ikke rigtigt forstået?

Justitsministeren (Engell):

Når man læser § 56 i loven og også den hen­visning, der er til § 53, efterlader den ikke så megen tvivl. Det, der så også i denne sammen­hæng er vigtigt, er, at nævnet med udgangs­punkt i loven og i den forretningsorden, der fastsættes for nævnets virksomhed, har en selv­stændig kompetence.

Men hvor hr. Pelle Voigt i øvrigt vil hen med sit spørgsmål, har jeg lidt svært ved at se. Der gælder en udlændingelov, som vi har vedtaget her i Folketinget. Der er fastsat en forretnings­orden for Flygtningenævnet, som man lever op til, og som jeg har fuld tillid til administreres på en rigtig, fornuftig og grundig måde, sådan som det i øvrigt er et kendetegn for nævnets virksomhed.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne prøve i et uddybende spørgs­mål at forklare ministeren, hvor det er, jeg vil hen.

Ifølge udlændingelovens § 53 fastslås der en række tilfælde, hvor en skriftlig votering kan komme på tale. Ifølge lovens § 53, stk. 3, er det bl.a. dels i sager, der ikke er af principiel ka­rakter, men behandles af formanden, en af næstformændene, et af de medlemmer, der er beskikket efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp, og et af de medlemmer, der er udpe­get af ministerierne. Der nævnes en række til­fælde, hvor dette kan lade sig gøre: enten hvor klagen må anses for at være åbenbart grund­løs, hvor der er meddelt opholdstilladelse efter nogle bestemte paragraffer, hvor sagen vedrø­rer nægtelse af udstedelse af dansk rejseudlo­

[Pelle Voigt]

ment, eller hvor forholdene i øvrigt taler for anvendelse af denne behandlingsform.

Jeg vil gerne bede ministeren om at forklare mig, hvad det egentlig er for et af disse punkter, der hjemler mulighed for skriftlig votering, når det gælder de palæstinensiske asylsøgere i Blågårds Kirke, for det har jeg meget svært ved at forstå.

Justitsministeren (Engell):

For at jeg kan besvare hr. Pelle Voigts spørgsmål, kræves det i givet fald, at jeg indhenter en udtalelse fra Flygtningenævnet. Jeg vil gerne besvare hr. Pelle Voigts spørgsmål, men det kan jeg ikke gøre på det foreliggende grundlag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 174

10) Til *justitsministeren* af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvilke skridt vil ministeren tage for at sikre, at de anklager, som er fremsat af en ansat i det danske politi på vegne af den såkaldte Danske Forening på baggrund af påståede kilder i Politiets Efterretningstjeneste om, at de palæstinensiske asylsøgere i Blågårds Kirke skulle være agenter for den israelske efterretningstjeneste Mossad, er effektivt tilbagevist, før det overhovedet kan overvejes, om enkelte asylsøgere kan sendes tilbage til det syriske og det libanesiske politi i Libanon?«

Justitsministeren (Engell):

Rigspolitichefen har i anledning af hr. Pelle Voigts spørgsmål oplyst, at Politiets Efterretningstjeneste ikke er i besiddelse af informationer, som på nogen måde peger i retning af endelige bekræfter, at de pågældende palæstinensiske asylsøgere som påstået skulle være agenter for Mossad.

Pelle Voigt (SF):

Må jeg for det første varmt takke ministeren for dette svar, som jeg anser for at være overordentlig væsentligt for de pågældende menneskers liv og velfærd. Jeg synes, at det var et glimrende og udmærket svar.

Må jeg derefter spørge ministeren, hvilke skridt ministeren eller politiet har tænkt sig at

tage over for den ansatte i politiet, som over for offentligheden har udspreddt disse sigtelser? Er den slags sigtelser egentlig lovlige? Og agter ministeren eller andre politimyndigheder at skride ind over for denne bagvaskelse, som der jo, hvis jeg har forstået ministerens svar rigtigt, må antages at være tale om?

Duetoft (CD):

Jeg vil godt spørge ministeren, om ministeren ikke finder, at det ville være rigtigt, at Den Danske Forening offentligt undskylder en sådan påstand som den, man er kommet frem med omkring palæstinenserne. Jeg vil også gerne spørge ministeren, om ministeren ikke finder, at selv om ministeren her i dag afviser, at der er noget om snakken, finder ministeren det så ikke betænkeligt at sende de pågældende personer tilbage, så længe der i den offentlige debat ikke er sket en afklaring af det via en undskyldning fra Den Danske Forening. At stå i Libanon med et Mossadstempel på ryggen er ikke nødvendigvis den mest positive indfaldsvinkel, man kan have til en fortsættelse af sit ophold i Libanon. Jeg vil derfor gerne spørge, om ministeren ikke herfra vil opfordre Den Danske Forening til klart at dementere de påstande, der har været fremme.

Justitsministeren (Engell):

Hvad angår hr. Pelle Voigts spørgsmål, er det sådan, at det i første række er Rigspolitichefen, der tager stilling til tjenstlige skridt. Jeg har ikke noget førstehåndskendskab til de udtalelser, der måtte være fremkommet, men det er klart, at i det øjeblik, der måtte fremkomme en klage eller en anmodning om en undersøgelse, vil sagen blive undersøgt.

Endelig er der her tale om enkeltpersoners tjenstlige forhold, som jeg ikke føler mig kaldet til at kommentere nærmere i Folketingets spørgetid.

Til hr. Duetofts spørgsmål, om jeg vil opfordre Den Danske Forening til offentligt at undskylde de udtalelser, der er fremkommet, kan jeg sige, at jeg har fået et spørgsmål, som jeg har besvaret så klart og så koncist, som det er mig muligt.

Hvorvidt der er foreninger eller organisationer, som mener, at de skal gå ud og undskylde på medlemmernes vegne, det er sådan set deres afgørelse. I det omfang foreninger og organisa-

[Justitsministeren]

tioner – altså også i denne situation Den Danske Forening – som forening måtte lægge navn til sådanne udtalelser, som er grundløse, mener jeg, at en undskyldning ville være på sin plads, eller en præcisering med henvisning til det svar, jeg har givet her.

Hr. Duetoft spørger, om jeg ikke finder det betænkeligt at gennemføre udsendelser på baggrund af de udtalelser. Det må jeg klart sige nej til. Jeg går ud fra, at man også læser de udtalelser, jeg er fremkommet med her. Hvis behandlingen af asylansøgninger, administration af vores udlændingelov skulle hvile på de indlæg, der kommer i medierne fra politikere og mange andre, kunne vi lige så godt ophæve udlændingeloven. Hvis man skulle administrere efter en debat og efter tilkendegivelser fra mange forskellige, som ikke har noget reelt ansvar i denne sammenhæng, hvor er vi så henne? Den måde kan man ikke administrere på, den måde kan man ikke forvalte på.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne endnu en gang takke ministeren for svaret om, at såfremt der fremkommer en klage over det passerede og de påstande, som er fremsat, vil der blive foretaget en undersøgelse.

Så vil jeg spørge ministeren, om ministeren vil slå sig til tåls med, at jeg fremfører et ønske om, at det sker her i Folketingets spørgetid, eller om ministeren ønsker et brev fra undertegnede folketingsmedlem, hvor jeg klager over dette, sådan at vi kan få iværksat den pågældende undersøgelse.

Hvis det sidste er tilfældet, skriver jeg naturligvis gerne brevet, men vi er jo begge travle folk.

Pia Kjærsgaard (FP):

Ministeren sagde, at efterretningstjenesten ikke kunne føre bevis for, at de palæstinensiske asylansøgere skulle være agenter for Mossad. På den anden side kunne ministeren ikke afkræfte denne påstand. Den Danske Forening kan vel godt have ret. Kan ministeren ikke udtrykke det lidt klarere?

Duetoft (CD):

Jeg vil gerne takke ministeren for det, jeg opfattede som en vurdering fra ministerens side af, at det ville være rimeligt i sådan en situation at dementere en forenings påstand.

Men jeg vil spørge ministeren, om ministeren ikke finder, at i den aktuelle situation er enhver mistanke om en sammenkobling mellem disse mennesker og Israel til fare for deres personlige sikkerhed ved en tilbagevenden til Libanon. Jeg har ikke talt for og ville heller aldrig gøre det, at man skulle føre asylpolitikken, udlændingepolitikken i Danmark efter, hvad der står i de danske aviser – det ville jo se ganske skrækkeligt ud, hvis man gjorde det – men i denne sag, hvor en sådan påstand omkring et tilhørsforhold til Mossad kan være meget uhyggeligt, vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren ikke finder, at det er en så exceptionel sag, at man er nødt til at afvente et dementi fra Den Danske Forening.

Jeg vil desuden gerne spørge ministeren, om ministeren ikke finder, at den holdning, der kom til udtryk i fru Pia Kjærsgaards sidste spørgsmål, kan være medvirkende til endnu en gang at sætte spørgsmålstegn ved, om ministerens oplysninger i dag kan holde, også ved en tilbagevenden til Libanon.

Justitsministeren (Engell):

Det er hr. Pelle Voigt, der spørger mig, om jeg her i folketingsalen vil modtage klager. Det vil jeg gerne, det gør jeg næsten hver eneste gang, vi debatterer, men her taler vi om tjenstlige forhold, og som jeg startede med at sige, er det sådan, som hr. Pelle Voigt også ved, at det er rigspolitichefen, der i første omgang tager stilling til sådanne tjenstlige spørgsmål. Da Justitsministeriet og dermed også jeg i den sammenhæng er klageinstans, vil jeg alene af principielle grunde ikke uddybe min besvarelse yderligere.

Til fru Pia Kjærsgaard vil jeg sige, at jeg føler ikke, jeg kan svare meget klarere, end jeg gjorde i mit svar. Jeg havde overvejet det meget grundigt. Det var meget velformuleret og præcist, og jeg synes ikke, jeg kan gå meget videre.

Til hr. Duetofts spørgsmål, om en sammenkædning af asylansøgerne og Israel er til fare osv., vil jeg sige, at dér begynder vi at bevæge os ind i en vurdering af de enkelte ansøgninger. Jeg føler ærligt talt ikke, at jeg kan sige andet, end at man altid – og det gælder ikke mindst mennesker, der har et ansvar at udøve, uanset om det er her i salen eller uden for – skal tænke sig godt om, når man udtaler sig;

[Justitsministeren]

ikke mindst når det gælder spørgsmål, der har relevans for menneskers personlige forhold, og også når det gælder spørgsmålet om efterretningstjenester og tilsvarende, dér bør man tænke sig fantastisk godt om.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Ivar Hansen):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Tom Behnke: spm. nr. S 71, 100–102, 140 og 141

Køpke Christensen: spm. nr. S 86, 95 og 122–126

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 88–90 og 97

Riishøj: spm. nr. S 103, 116 og 129

Pernille Forchhammer: spm. nr. S 104

Jens Thoft: spm. nr. S 105

Birthe Hansen: spm. nr. S 106 og 107

Kim Behnke: spm. nr. S 108–113

Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 115 og 128

Taanquist: spm. nr. S 118

Ole Donner: spm. nr. S 120 og 142

Løvig Simonsen: spm. nr. S 130–132

Poul Nødgaard: spm. nr. S 133

Ingrid Rasmussen: spm. nr. S 134

Martin Glerup: spm. nr. S 136 og 139

Gade: spm. nr. S 137

Aage Brusgaard: spm. nr. S 138

Lise Hækkerup: spm. nr. S 143

Ole Espersen: spm. nr. S 146

Spm. nr. S 71

Til *justitsministeren* (15/10 91) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren kommentere læserbrevet »Jeg anklager« fra B.T. den 5. oktober 1991, side 22, af Ove Bjerregaard-Madsen?«

Begrundelse

Ministeren har ved flere forespørgsler udtalt, at der ikke er noget om snakken, når det har været påpeget, at der var en række danskere, der arbejdede for udenlandske efterret-

ningstjenester. Ministeren bedes derfor kommentere læserbrevet »Jeg anklager« og eventuelt oplyse, hvad ministeren vil gøre ved forholdet.

Svar (11/11 91):

Justitsministeren (Engell):

I det omtalte læserbrev »Jeg anklager« er der henvist til Jens Thomsens bog fra 1981, »Spioner i Danmark« med undertitlen »Agenternes arena 1960–1981«. I bogen beretter en kaptajn, der angivelig var tilknyttet direktoratet for de væbnede styrker i det daværende Østtyskland, og som hoppede af til Vesten i 1974, at »omkring 5.000 danske arbejder som hvervede agenter for den sovjetiske eller de østeuropæiske efterretningstjenester på dansk område. Han anså det i øvrigt for sandsynligt, at flere danske politikere var hvervede KGB-agenter, men også journalister og fagforeringsfolk.«

Jeg kan til orientering oplyse, at i henhold til straffelovens § 107, stk. 1, straffes den, som i fremmed magts eller organisations tjeneste eller til brug for personer, der virker i sådan tjeneste, udforsker eller giver meddelelse om forhold, som af hensyn til danske stats- eller samfundsinteresser skal holdes hemmelige, hvad enten meddelelsen er rigtig eller ej, for spionage med fængsel indtil 16 år. I visse tilfælde kan straffen stige indtil fængsel på livstid, jf. § 107, stk. 2.

I henhold til straffelovens § 108, stk. 1, straffes den, som, uden at forholdet falder ind under § 107, i øvrigt foretager noget, hvorved fremmed efterretningsvæsen sættes i stand til eller hjælpes til umiddelbart eller middelbart at virke inden for den danske stats område, med fængsel indtil 6 år. Såfremt det drejer sig om efterretninger vedrørende militære anliggender eller virksomheden finder sted under krig eller besættelse, kan straffen stige til fængsel indtil 12 år, jf. § 108, stk. 2.

Politiets Efterretningstjeneste har – som en af tjenestens hovedopgaver – til opgave at efterforske sager, hvor der er mistanke om ulovlig efterretningsvirksomhed.

Politiets Efterretningstjeneste har over for mig oplyst, at der ikke er holdepunkter for at antage, at de i ovennævnte bog anførte tal, oplysninger eller gisninger er korrekte.

Spm. nr. S 86

Til *justitsministeren* (22/10 91) af:

Køpke Christensen (FP):

»Agter ministeren at indføre undervisning i udvendig hjertemassage for polititjenestemænd, der er uddannet på politiskolen, før udvendig hjertemassage blev indført som en del af undervisningen på politiskolen?«

Begrundelse

Det er efter spørgerens opfattelse yderst vigtigt, at alle patruljerende politibetjente kan den nødvendige førstehjælp og sidst, men ikke mindst den udvendige hjertemassage. Dette er begrundet i, at disse patruljerende politibetjente primært er dem, der er først på ulykkestedet, når det drejer sig om landdistrikter i Danmark.

Da undervisning i udvendig hjertemassage først er indført i de senere år på politiskolen, er det efter spørgerens opfattelse vigtigt at tilgode den største del af de patruljerende politibetjente, der har været på politiskole, inden undervisning i udvendig hjertemassage blev indført.

Svar (5/11 91):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet orienterede i besvarelsen af spørgsmål nr. S 42 om den førstehjælpsundervisning, som indgår i politiets grunduddannelse.

I anledning af det nu stillede spørgsmål har rigspolitichefen supplerende oplyst, at ansatte i politiet i visse særlige tilfælde på et senere tidspunkt i uddannelsesforløbet tilbydes førstehjælpskurser.

Det er fortsat rigspolitichefens vurdering, at den uddannelse i førstehjælp, som politiets ansatte modtager, er tilstrækkelig til at løse de opgaver, som påhviler politiet. I den forbindelse har rigspolitichefen understreget, at det ikke er politiets primære opgave at yde førstehjælp. Denne opgave varetages efter rigspolitichefens opfattelse bedst og sikrest af specielt uddannet retningspersonale. Det er politiets almindelige erfaring, at personale med en sådan speciel uddannelse almindeligvis kommer tilstrækkelig hurtigt til stede ved ulykker. Rigspolitichefen finder på den anførte baggrund ikke, at der er

behov for at afsætte yderligere ressourcer på dette område.

Justitsministeriet kan tilslutte sig det af rigspolitichefen anførte.

Spm. nr. S 88

Til *justitsministeren* (22/10 91) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren foranledige, at der i fremtiden – med start i 1992 – føres statistik over kriminaliteten blandt flygtninge i Danmark?«

Begrundelse

Der henvises til svar på spørgsmål nr. S 980 og S 981, 1990-91, 2. samling.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 89).

Spm. nr. S 89

Til *justitsministeren* (22/10 91) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Har ministeren undersøgt, om Danmarks Statistik kan frembringe brugbart materiale over kriminaliteten blandt flygtninge i Danmark, og hvad der skal bruges af ressourcer til det, samt hvad udgifterne hertil vil blive?«

Begrundelse

Der henvises til svar på spørgsmål nr. S 980 og S 981, 1990-91, 2. samling, hvor ministeren henviser til rigspolitichefen.

Svar (5/11 91):

Justitsministeren (Engell):

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 13 af 2. oktober 1991 redegjorde Justitsministeriet for de oplysninger om udlændinges kriminalitet, der fremgår af kriminalregisteret.

Som anført i besvarelsen vil der på grundlag af kriminalregisteret alene kunne udarbejdes en statistik over de registrerede personers nationalitet, hvorimod en opdeling efter personernes status som asylansøgere, flygtninge, turister eller herboende udlændinge ikke kan foretages.

Det er således ikke muligt ud fra registreringerne i kriminalregisteret at give en statistisk belysning af den kriminalitet, der begås af flygtninge.

[Justitsministeren]

Justitsministeriet finder ikke grundlag for at indføre et system, hvorefter det skal registreres i kriminalregisteret, om en person, der har begået kriminalitet, har status som flygtning i Danmark eller er asylansøger.

Spm. nr. S 90

Til *justitsministeren* (22/10 91) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren via stikprøvekontrol blandt samtlige registrerede overtrædelser af straffeloven i 1990 foranledige udarbejdelse af statistisk brugbart materiale over kriminaliteten blandt flygtninge i Danmark?«

Begrundelse

Ministeren oplyser i sit svar på spørgsmål nr. S 980 og S 981, 1990-91, 2. samling, at han ikke vil afsætte ressourcer til at gennemgå samtlige sager fra straffe- og særlovgivningen. Et statistisk materiale kan udarbejdes på baggrund af et mindre materiale.

Svar (5/11 91):

Justitsministeren (Engell):

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. S 88 og 89 er det ikke muligt ud fra registreringerne i kriminalregisteret at give en statistisk belysning af, hvilken kriminalitet der begås af flygtninge.

En undersøgelse af omfanget af kriminaliteten blandt flygtninge vil således kræve en manuel gennemgang af sagerne i landets politikredse. Det gælder såvel sagerne vedrørende anmeldelser af overtrædelse af straffeloven som sagerne vedrørende anmeldelser af overtrædelse af særlovgivningen. Rigspolitichefen har i den forbindelse oplyst, at der i 1990 blev registreret ca. 527.000 anmeldelser af overtrædelse af straffeloven og ca. 65.000 anmeldelser af overtrædelse af særlovgivningen. Overtrædelser af færdselsloven er ikke medregnet i dette tal.

Efter min opfattelse er det vigtigt, at bl.a. politiets ressourcer bruges så effektivt som muligt i kriminalitetsbekæmpelsen. Jeg finder ikke grundlag for at anvende de meget store ressourcer, som en manuel gennemgang af disse mange sager vil kræve med henblik på at fremskaffe nærmere oplysninger om, hvorvidt sigtede personer er flygtninge eller asylansøgere.

Selv en undersøgelse ved hjælp af stikprøver vil nødvendiggøre en tidkrævende gennemgang af et endog meget stort antal konkrete sager, såfremt det skal være muligt at udtrække statistisk holdbare konklusioner heraf. Heller ikke en sådan undersøgelse finder jeg – bl.a. af ressourcemæssige grunde – at burde iværksætte.

Spm. nr. S 95

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (24/10 91) af:

Køpke Christensen (FP):

»Kan ministeren oplyse, om høringsreglerne i forbindelse med skolenedlæggelsessagen i Gentofte er overholdt, når den nedlæggelsesmodel, der blev vedtaget på kommunalbestyrelsesmødet den 24. september 1991, ikke er identisk med nogen af de tre modeller, der blev udsendt til høring, eller bør der foretages en ny høring?«

Begrundelse

På kommunalbestyrelsesmødet den 28. maj 1991 blev det vedtaget med 13 stemmer for og 2 imod (Gentoftelisten) at nedlægge en skole i Hellerupområdet, og at skolenedlæggelsen kunne ske efter tre forskellige modeller. Det blev ligeledes vedtaget, at man fortsat ville lægge afgørende vægt på skolebestyrelsernes udsagn.

Jeg vil her gå ud fra, at denne indstilling fra kulturelt udvalg, som også blev vedtaget af økonomiudvalget og derefter af kommunalbestyrelsen uden ændringsforslag, er det, der skulle tages stilling til i høringsrunden.

Da de afgivne høringssvar derfor er afgivet i tillid til, at der blev lagt afgørende vægt på skolebestyrelsernes udsagn, og da den skolenedlæggelsesmodel, som blev vedtaget af flertallet – Venstre og Konservative (9 stemmer) mod Socialdemokratiet, SF, Gentoftelisten, en løsgænger og Fremskridtspartiet (8 stemmer) – på kommunalbestyrelsesmødet den 24. september 1991, ikke er identisk med nogen af de tre høringsmodeller, mener Fremskridtspartiet, at høringsproceduren må gå om.

Ligeledes må det bemærkes, at flertallet, Venstre og Konservative, vedtog at lægge afgørende vægt på en enkelt skoles forældreunderskriftsindsamling ved den endelige vedtagelse

[Køpke Christensen]

af skolenedlæggelsesmodellen den 24. september 1991.

Hvis der skulle have været lagt afgørende vægt på underskriftsindsamlingen blandt forældrene på den enkelte eller flere skoler og ikke på skolebestyrelsernes udsagn, skulle dette fremgå af høringstemaet, således at alle de berørte skolars forældre havde haft lejlighed til at ytre sig. Ellers giver høringssvarene ikke kommunalbestyrelsen det korrekte beslutningsgrundlag.

Skolebestyrelserne har også følt sig gjort til grin ved denne fremgangsmåde, hvilket konkret har medført, at 59 ud af 84 skolebestyrelsesmedlemmer har ansøgt om at måtte forlade deres hverv i protest, herunder 11 ud af 12 skolebestyrelsesformænd samt en række suppleanter.

Svar (11/11 91):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Af Undervisningsministeriets vejledning om proceduren ved en skolenedlæggelse fremgår det, at kommunalbestyrelsen ved den endelige behandling kan foretage ændringer i det offentliggjorte forslag, ikke blot som følge af fremkomne indsigelser, men også, hvis kommunalbestyrelsen af andre grunde ønsker at ændre planen. Hvis forslaget skifter karakter, så der reelt foreligger et nyt forslag, kan endelig vedtagelse ikke finde sted, før det ændrede forslag har været offentliggjort med en indsigelsesfrist på mindst 8 uger samt eventuelt en forlængelse på 4 uger.

Hvis kommunalbestyrelsen ved den endelige behandling beslutter at nedlægge en anden skole end den i forslaget anførte, er der tale om et nyt forslag, der kræver fornyet høring. Der er derimod ikke tale om et nyt forslag, hvis kommunalbestyrelsens endelige beslutning medfører, at eleverne fra den nedlagte skole flyttes til en anden skole end den i forslaget anførte.

Da jeg ikke kender de tre modeller, der har været til høring i Gentofte Kommune, kan jeg ikke udtale mig om, hvorvidt kommunen har overholdt procedurereglerne eller ej.

Spm. nr. S 97

Til *justitsministeren* (25/10 91) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren se på Mustafa Taherians sag med henblik på at få ophævet hans asylret i Danmark, da han ser ud til at have fået asyl under falske forudsætninger?«

Begrundelse

Til pressen har Mustafa Taherian udtalt, at han har fået asyl i Danmark, fordi man i Iran ikke kunne lide hans cowboybukser. Er dette sandt, må det formodes, at ministeren sikrer hans øjeblikkelige udvisning. Er det ikke begrundelsen, er der måske behov for at få genoptaget sagen om hans ret til at se sin datter, da manden så ikke er troværdig og udgør en fare for, at han vil bortføre sin datter til udlandet.

Svar (8/11 91):

Justitsministeren (Engell):

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse inddrages, når det grundlag, som er angivet i ansøgningen eller tilladelsen, var urigtigt eller ikke længere er til stede. Efter bestemmelsens stk. 2 kan en opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 7 om flygtninge ikke inddrages, hvis den pågældende udlænding med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste to år. Tilladelsen kan dog altid inddrages, såfremt den er opnået ved svig, jf. § 19, stk. 3.

Afgørelsen om inddragelse af opholdstilladelse som flygtning efter udlændingelovens § 7 træffes af Direktoratet for Udlændinge med klageadgang til Flygtningenævnet, jf. lovens § 53 a. Justitsministeriet har derimod ingen kompetence vedrørende dette spørgsmål.

Jeg vil imidlertid sørge for, at Direktoratet for Udlændinge gøres bekendt med spørgsmålet og begrundelsen herfor.

Spm. nr. S 100

Til *justitsministeren* (28/10 91) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvorledes ser ministeren på en eventuel sammenlægning af politiskolen og skolen for uddannelse af fængselsbetjente?«

[Tom Behnke]

Begrundelse

Da den offentlige sektor er inde i en besparelsetid og som følge deraf også sparer på justitsområdet, har der i det sidste års tid været ganske få elever på henholdsvis politiskolen og skolen for uddannelse af fængselsbetjente.

En række af de fag, der undervises i på de to skoler, er sammenfaldende, og der vil givet kunne spares en del ressourcer ved en sammenlægning, ressourcer, som så kunne bruges til ansættelse af flere elever.

Umiddelbart vil der kunne afhændes nogle lokaler/bygninger, og lærerressourcerne i nogle fag vil kunne udnyttes bedre.

Samtidig vil hele administrationen kunne begrænses.

Svar (6/11 91):

Justitsministeren (Engell):

Uddannelsen af kriminalforsorgens personale foregår på to kursuscentre, hvoraf det ene er i København og det andet på Fyn. Der afholdes kurser for samtlige personalegrupper, dvs. fængselsbetjente, enhedsfunktionærer, værkemestre og civile medarbejdere. Elevsammensætningen har ændret sig noget i de senere år som følge af dels de omfattende strukturændringer, der er under gennemførelse i fængslerne i henhold til betænkning 1058/1986, Arbejde, Undervisning, Fritid, dels gennemførelsen af en ny betænkning om personaleuddannelse. Ligeledes har gennemførelsen af de senere års personalebesparelser haft en indflydelse på elevsammensætningen. Antallet af nyansatte fængselsbetjente har været faldende, men dette har været opvejet af en stigning i antallet af elever fra andre personalegrupper.

Ud fra en uddannelsesmæssig synsvinkel vil det være særdeles u hensigtsmæssigt med en sammenlægning af grunduddannelserne for henholdsvis politibetjente og fængselsbetjente, idet der i al væsentlighed er tale om personalegrupper med vidt forskellige uddannelsesbehov. Enkelte fagoverskrifter er sammenfaldende i de to uddannelser, f.eks. psykologi, samfundskundskab og selvforsvar. I de nævnte fagområder er der imidlertid en betydelig indholdsmæssig forskel bl.a. på grund af kravet om, at en uddannelse skal være jobrelevant.

En sammenlægning af de to uddannelsessteder vil ikke give nævneværdige økonomiske

besparelser. De mest udgiftskrævende omkostninger ved kursusvirksomhed såsom udgifter til tjenesterejser, afløserer samt lærerlønninger skønnes at ville være af nogenlunde samme størrelsesorden.

Spm. nr. S 101

Til *justitsministeren* (28/10 91) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvorfor der er forskel i lønrammerne for fængselsfunktionærer i henholdsvis åbne og lukkede fængsler, når funktionen er den samme?«

Begrundelse

Spørgeren er blevet gjort bekendt med, at fængselsfunktionærer i lukkede fængsler typisk får løn i rammerne 11, 13 og 15, hvor ansatte i samme funktioner i åbne fængsler får løn efter ramme 17.

Det kan undre, da personalet i de åbne fængsler har en lettere opgave at løse, idet de blot kan sende urolige indsatte til de lukkede fængsler.

Personalet i de lukkede fængsler har således en sværere opgave at løse, men får lavere løn for det.

Svar (6/11 91):

Justitsministeren (Engell):

Kriminalforsorgen har gennem de seneste år gennemført ændringer af strukturen i en række fængsler i overensstemmelse med betænkning 1058/1986, Arbejde, Undervisning, Fritid (AUF-betænkningen). Samtidig er der gennemført en ændret personalestruktur i disse fængsler.

Der er tale om en meget omfattende omstruktureringsproces, som endnu ikke er tilendebragt. Omstruktureringen er nu gennemført i ca. halvdelen af kriminalforsorgens fængsler og forventes i løbet af få år gennemført i samtlige fængsler. Endvidere er der gennemført strukturændringer i en del af Københavns fængsler, ligesom der foregår planlægningsarbejde med henblik på indførelse af en AUF-lignende struktur på en række andre tjenestesteder i kriminalforsorgen.

Den nye struktur i fængslerne indebærer bl.a., at basispersonalet (enhedsfunktionærer)

[Justitsministeren]

får flere funktioner samt større ansvar og kompetence. Arbejdsindholdet for den enkelte enhedsfunktionær består som udgangspunkt af 4 elementer: sagsbehandling, fritidsbeskæftigelse, sikkerhed (afdelingstjeneste) og beskæftigelse af de indsatte i fængslernes værksteder m.v.

Den del af enhedsfunktionærerne, der i det daglige arbejde i fængslet varetager alle de fire nævnte opgaver, er efter aftale mellem Finansministeriet og den forhandlingsberettigede personaleorganisation lønmæssigt indplaceret i lønramme 17.

Ved omstruktureringen i de åbne fængsler og et enkelt lukket fængsel varetager enhedsfunktionærerne alle de nævnte opgaver, hvorfor samtlige enhedsfunktionærer ved disse fængsler aflønnes efter lønramme 17.

I de lukkede fængsler vil enhedsfunktionærerne som udgangspunkt have samme ansvars- og kompetenceområde som i de åbne fængsler. Det er imidlertid kriminalforsorgens vurdering, at ikke alle enhedsfunktionærerne ved de lukkede fængsler kan få mulighed for at varetage alle dele af det nævnte arbejdsindhold. Dette skyldes bl.a. omfanget af de fængselssikkerhedsmæssige arbejdsopgaver, og at det ikke alle steder vil være muligt, at samtlige enhedsfunktionærer deltager i beskæftigelsen af de indsatte på fængslernes værksteder m.v. Det forventes dog, at der for disse medarbejdere vil være mulighed for at skabe et arbejdsindhold, som omfatter sagsbehandling, fritid og afdelingstjeneste.

Der er endnu ikke optaget forhandlinger med Finansministeriet om den lønmæssige indplacering af medarbejdere med disse arbejdsopgaver, men kriminalforsorgen forventer, at de vil kunne indplaceres i højere lønrammer, end det nu er tilfældet for fængselsbetjente.

Spm. nr. S 102

Til *justitsministeren* (28/10 91) af:

Tom Behnke (FP):

»Agter ministeren at stille forslag om ændring af reglerne for visitation (legemsundersøgelser) i fængslerne?«

Begrundelse

I dag er reglerne for visitation af indsatte og

besøgende meget stramme, og det er ikke svært at smugle f.eks. narko ind i fængslerne.

Årsagen skulle være, at reglerne for visitation er meget stramme, og at personalet derfor ikke har muligheden for at sikre narkofri fængsler.

Problemet med narko i fængslerne er, at de indsatte, som køber narkoen, ikke har mulighed for at betale, hvorfor de stifter gæld, en gæld, som ofte er så stor, at de er tvunget til fornyet kriminalitet, når de løslades, en udvikling, som må siges at være uønskelig.

Svar (12/11 91):

Justitsministeren (Engell):

Som der tidligere har været redegjort for over for Folketinget, blev der i begyndelsen af 1980'erne iværksat en række foranstaltninger for at dæmme op for de dengang stigende volds- og narkotikaproblemer.

Der skete en række cirkulæreændringer, hvorved regimet i anstalterne generelt blev strammet. Således indførtes der udvidet adgang til visitation af den indsatte person og opholdsrum og til at kontrollere indsatte brevveksling og besøg, herunder blev der indført hjemmel til visitation af besøgendes yderbeklædning.

Visitation af den indsatte person kan efter de gældende regler foretages ved indsættelsen, før og efter fravær fra institutionen, før og efter besøg, ved indlæggelse på sygeafdeling, anbringelse i enrum og hensættelse i forhørs-, straf- eller sikringscelle. Herudover kan institutionens leder fastsætte regler om visitation af den indsatte person ved den indsatte tilbagekomst efter fravær fra opholdsafdelingen og i forbindelse med rutinemæssig visitation af den indsatte opholdsrum. Endvidere kan der altid foretages visitation, hvis der er konkret mistanke om, at en indsat er i uretmæssig besiddelse af effekter, ligesom der kan foretages visitation af en gruppe indsatte, f.eks. på en afdeling, såfremt der er begrundet mistanke om, at en eller flere i gruppen er i uretmæssig besiddelse af effekter.

Efter praksis foretages der visitation i overensstemmelse med disse regler.

Der henvises endvidere til justitsministerens svar på spørgsmål nr. S 1052 af 18. juli 1990, hvori de yderligere foranstaltninger, der blev iværksat med henblik på at dæmme op for bl.a.

[Justitsministeren]

narkotikaproblemer, er nærmere omtalt. Som nævnt i svaret kunne der efter gennemførelsen af disse foranstaltninger konstateres en nedgang i forekomsten af hårde stoffer.

Narkotikasituationen blandt de indsatte må naturligvis give anledning til bekymring og følges da også løbende med henblik på iværksættelse af nødvendige foranstaltninger. Justitsministeriet er imidlertid af den opfattelse, at man ikke opnår noget væsentligt ved yderligere at udvide adgangen til visitationer, især fordi stofferne oftest indsmugles i maven eller skjult i legemets hulheder og derfor ikke vil kunne afsløres ved visitation.

Der er næppe for tiden anledning til iværksættelse af generelle foranstaltninger, men når der fra tid til anden på en enkelt eller enkelte anstalter konstateres særlige problemer med hensyn til narkotika, bliver der iværksat konkrete foranstaltninger til imødegåelse heraf.

Spm. nr. S 103

Til *arbejdsministeren* (28/10 91) af:

Riishøj (SF):

»Med hvilken begrundelse er der indført nye regler om udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge efter udbetaling af sygedagpenge for en eller flere dage, jf. Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse af 4. juli 1991?«

Begrundelse

Ifølge Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 521 af 4. juli 1991 med ikrafttræden 1. oktober 1991 er der indført en ordning, hvorefter et medlem efter at have været syg og have modtaget sygedagpenge selv for én dag skal tilsende a-kassen opgørelsen fra sygedagpengekonto- ret, hvorpå oplysningen om ophør af sygedagpenge er påført, før der igen kan udbetales arbejdsløshedsdagpenge.

Da kommunernes sygedagpengekontorer som andre offentlige kontorer er under stort arbejdspress, kan denne opgørelse godt være forsinket adskillige dage, og dette vil betyde, at medlemmets arbejdsløshedsdagpenge bliver udbetalt forsinket. Det medfører meget let en kædereaktion: senere betalt husleje, senere indbetalt kontingent til a-kassen – som igen forsinker udbetaling – regninger, som ikke betales til tiden etc.

Spørgsmålet er, om ikke hele denne ordning er unødvendigt kontornusseri, da ethvert medlem i forvejen underskriver et dagpengekort på tro og love om, at der ikke er modtaget anden form for indtægt, når der skrives 0 på kortet. Medlemmet skriver S, hvis der er tale om sygedage, så når S på kortet forsvinder igen, dokumenterer medlemmet jo, at sygedagpengeudbetalingen er ophørt.

Spørgsmålet er, om det er nødvendigt med en så restriktiv ordning. Efter spørgerens opfattelse foreligger der ikke dokumentation herfor.

Hvis myndighederne absolut vil have dokumentationen for, at sygedagpenge er ophørt, så kunne der sættes en frist, der siger, at hvis dokumentationen ikke er i a-kassen inden for 2 måneder, så stoppes der for udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge. Derved opnås den kontrol, der åbenbart er så vigtig, og pengene kan, dersom der er udbetalt dobbelt, kræves tilbage. Spørgeren håber på ministerens kommentar til en ordning af denne type.

Svar (5/11 91):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Ved lov nr. 387 af 13. juni 1990 vedtog Folketinget lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om kontrol med udbetaling af offentlige ydelser m.v.

Baggrunden for denne lov var et ønske om at forbedre kontrollen med udbetalingerne fra det offentlige og dermed nedbringe fejludbetalingerne.

På baggrund heraf havde Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen kontakt med de sygedagpengeudbetalende myndigheder. Der blev indgået en aftale om, at der i forbindelse med sidste (syge)dagpengeopgørelse til den pågældende bliver indført en meddelelse af følgende indhold: »Dagpengeudbetalingen ophører. Hvis De er ledig, skal arbejdsløsheds-kassen have denne meddelelse.«

Hvis denne (syge)dagpengeopgørelse ikke er arbejdsløsheds-kassen i hænde på det tidspunkt, hvor arbejdsløshedsdagpengene skal udbetales, kan kassen midlertidigt udbetale arbejdsløshedsdagpenge, hvis medlemmet på tro og love skriftligt erklærer, at han/hun er rask, og at udbetalingerne af sygedagpenge er ophørt.

Medlemmets underskrift på dagpengekort er tilstrækkelig.

[Arbejdsministeren]

Arbejdsløhedskassen skal dog efterfølgen-
de kræve af medlemmet, at meddelelse om sy-
gedagpengeopgørelsen afleveres til kassen.

Ved tilrettelæggelse af ordningen – som skal
sikre, at der ikke sker misbrug af dagpengene –
er der taget højde for, at forsinkelse af udbeta-
ling af arbejdsløhedsdagpengene undgås, idet
dagpengekortets oplysninger i første omgang
er tilstrækkelige.

Spm. nr. S 104

Til *sundhedsministeren* (29/10 91) af:

Pernille Forchhammer (S):

»Kan ministeren oplyse, hvem der har an-
svaret for, at apoteker i København opkræver
15 kr. for at bringe medicin ud til brugerne, og
om det er en regel, der gælder for hele lan-
det?«

Svar (8/11 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Det er den enkelte apoteker, der afgør, hvor-
vidt der opkræves gebyr for udbringning af
medicin, og størrelsen af et sådant gebyr.

Jeg har ingen indvendinger imod, at apote-
kerne opkræver et udbringningsgebyr, der del-
vis dækker omkostningerne ved denne servi-
ceydelse. Gebyret bidrager til at begrænse apo-
tekernes omkostninger og medvirker dermed
til at holde lægemiddelpriserne nede.

Sundhedsministeriet er ikke i besiddelse af
oplysninger om, i hvilket omfang apotekerne
opkræver udbringningsgebyr.

Spm. nr. S 105

Til *skatteministeren* (30/10 91) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget stats-
regnskabet for 1990 blev »forbedret« på grund
af de af ministeren ændrede regnskabsprincip-
per, jf. tidligere spørgsmål og svar under alm.
del i Skatteudvalget, og endvidere oplyse, om
ikke netop skatteministeren finder, at han har
en særlig forpligtelse til at oplyse Folketinget
om, at han har ændret opgørelsesprincipperne,
og hvilken virkning denne ændring har fået,
når man tager i betragtning, at en sådan for-
pligtelse er pålagt bl.a. erhvervslivet?«

Begrundelse

I flere omgange har jeg forsøgt at få afklaret,
hvorledes de omlagte indtægtskriterier i fi-
nansloven for 1990 har forbedret statsregnska-
bet. Der henvises til Skatteudvalgets alm. del –
bilag 136 og 383 (2. samling, 1990-91).

Det fremgår af svarene, at ministeren har
ændret regnskabsprincipperne uden som på-
krævet i f.eks. årsregnskabsloven at meddele,
hvilken virkning de ændrede principper har
haft på statsregnskabet.

Så meget er dog klartlagt, at de ændrede
regnskabsprincipper har betydet en »forbed-
ring« af statsregnskabet for 1990 på 288 mio.
kr. alene for A-skatteernes vedkommende.

Imidlertid viser det sig, at de ændrede prin-
cipper også omfatter andre skatter og afgifter.
Jeg skal derfor anmode om, at ministeren oply-
ser, hvor meget statsregnskabet for 1990 blev
forbedret på grund af den – i øvrigt særdeles
kreativt – ændrede opgørelsesmetode. Forbed-
ringen bedes opgjort såvel samlet som specifi-
ceret på hver skatte- og afgiftsart.

Endelig finder jeg det kritisk, at ministe-
ren ikke af egen drift har oplyst, hvilken virk-
ning den nye, kreative opgørelsesmetode har
haft på slutresultatet.

Svar (7/11 91):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Virkningen af omlægningen af regnskabs-
princippet fra et kasseprincip til et tilsvareprin-
cip fremgår af vedhæftede bilag.

Baggrunden for ændringen i regnskabsprin-
cippet beroede på flere forhold:

1. En sådan ændring af regnskabsprincippet
var anbefalet af Rigsrevisionen. En af årsager-
ne hertil var først og fremmest, at det herved
blev muligt ud fra statsregnskabet og de årlige
finanslove at følge udviklingen i restancesitu-
ationen. Der gives nu i modsætning til tidlige-
re, da regnskabet blev ført efter kasseprin-
cippet, et bidrag til statsregnskabet § 41, behold-
ningsbevægelser m.v., hvori bl.a. udviklingen i
restancerne indgår.

2. Rigsrevisionen fandt det af hensyn til
sammenligneligheden af statens regnskabsfø-
ring endvidere uhensigtsmæssigt, at statens
indtægter blev indtægtsført efter forskellige
regnskabsprincipper. F.eks. blev told- og for-
brugsafgifterne indtægtsført efter et tilsvare-

[Skatteministeren]

princip, mens statens indtægter af kildeskat blev indtægtsført efter kasseprincippet.

3. Set i lyset af sammenlægningen af skatte- og toldadministrationen var det endvidere naturligt at indføre ens regnskabsprincipper for skatter og afgifter.

I forbindelse med etableringen af et nyt bogholderisystem i det daværende Statsskattedirektorat blev det derfor besluttet efter aftale med Rigsrevisionen, Statens Regnskabsdirektorat og Finansministeriet at ændre regnskabsprincip for skatteindtægterne fra og med finansåret 1990.

Ændringen af regnskabsprincippet blev oplyst over for Folketinget i anmærkningerne til ændringsforslagene til forslag til finanslov for finansåret 1990.

I anmærkningerne til ændringsforslaget for skatter på indkomst og formue m.v. § 1.01.01.44.01., der blev stillet den 6. december 1989 til tredjebehandlingen af finanslovsforslaget for 1990, er der oplyst følgende om ændringen af regnskabsprincippet:

»Fra og med finansåret 1990 ændres regnskabsprincippet for kildeskatten m.v. fra kasseprincippet (dvs. registrering af ind- og udbetalinger på betalingstidspunktet) til tilsvarsprincippet (dvs. registrering af forfaldne indtægter og udgifter, uanset om der sker betaling eller ej). Ændringen medfører, at der indføres ens regnskabsprincip for alle skatter og afgifter. Regnskabet for told- og forbrugsafgifter aflægges således allerede efter tilsvarsprincippet. Ændringen medfører også, at de samlede skatterestancer i modsætning til tidligere vil komme til at indgå i statsregnskabet for 1990 vil der ske en korrektion af statens aktiver pr. 1. januar 1990 med de samlede skatterestancer.

Udarbejdelsen af finanslovsforslaget vedrørende kildeskat m.v. i juni 1989 skete efter kas-

seprincippet. Ændringen i regnskabsprincippet skønnes for § 1.01.01.44.01. Indkomst og formueskat af personer isoleret set at medføre en merindtægt på 300 mio. kr. for 1990, idet skatterestancerne i 1990 skønnes at stige med dette beløb.

Regnskabsændringen omfatter foruden § 1.01.01.44.01. Indkomst- og formueskat af personer også de øvrige konti på § 1.01., dvs. afregning til kommuner af indkomstskat for personer, indkomstskat af selskaber, realrenteafgift m.v., og § 1.02., dvs. stempelafgift m.v., samt § 3.03.01.45.01. Renteindtægter og § 4.02.01.46.01. Bøder. For ingen af disse konti skønnes regnskabsændringen at have beløbsmæssige konsekvenser for 1990.«

Endvidere blev ændringen af regnskabsprincippet omtalt i budgetoversigt 4, december 1989, fra Budgetdepartementet, der udkom forud for den endelige vedtagelse af finansloven. I denne budgetoversigt er på side 33 oplyst følgende om det ændrede regnskabsprincip:

»Fra 1990 ændres regnskabsprincippet for kildeskatten fra kasseprincippet til tilsvarsprincippet. Ændringen gennemføres i praksis på statsregnskabet status ved en korrektion af statens aktiver pr. 1. januar 1990 med de samlede skatterestancer. Udarbejdelsen af finanslovsforslaget for 1990, der fandt sted i juni, skete efter kasseprincippet. Ændringen i regnskabsprincippet skønnes at medføre en merindtægt som en teknisk korrektion i 1990 på 0,3 mia. kr.«

På denne baggrund finder jeg, at Folketinget var fuldt informeret om det ændrede regnskabsprincip.

I øvrigt kan jeg tilføje, at de ovenfor nævnte finanslovskonti fra og med finansåret 1991 har skiftet kontobetegnelse. Kildeskatteprovenuet indgår således nu på § 38.11.01.10.61.

[Skatteministeren]

Bilag

Oversigt over virkning af omlægning af regnskabsprincip

§ i statsregnskab	Tilsvars- princip	Kasse- princip	Difference
	Mio. kr.		
§ 1			
1.1.44.01. Indkomst- og formueskat m.v. for personer	202.968	202.695	+ 273
1.1.44.02. Afrekning til kommuner	÷ 112.261	÷ 112.254	÷ 7
1.1.44.05. Indkomstskat af selskaber m.fl.	10.352	10.242	+ 110
1.1.44.06 Arve- og gaveafgift	688	706	÷ 18
1.1.44.09. Frigørelsesafgift/Afståelsesafgift	40	40	0
1.1.44.10. Kulbrinteskate	463	465	÷ 2
1.1.44.11. Efterbetalinger	21	22	÷ 1
1.1.44.13. Formueafgift	0	0	0
1.1.44.14. Realrenteafgift	17.030	17.049	÷ 19
1.1.44.15. Børnefamilieydelse	÷ 6.238	÷ 6.233	÷ 5
1.1.44.16. Fondsskat	950	960	÷ 10
1.1.44.17. Afgift af renter af forbrugslån	÷ 48	125	÷ 173
1.1.46.01. Skattebøder	7	8	÷ 1
1.1. i alt	113.972	113.825	+ 147
1.2.44.01. Stempelafgift	97	97	0
1.2.44.02. Aktieafgift	798	823	÷ 25
1.2.44.03. Kapitaltilførselsafgift	476	499	÷ 23
1.2.44.05. Afgift af spil og væddeløb	19	19	0
1.2.44.06. Afgift af lotterigevinst	96	96	0
1.2.44.09. Indskudsafgift af tipning	283	283	0
1.2. i alt	1.772	1.820	÷ 48

[Skatteministerens]

3.3.32.01.			
Renteudgifter	÷ 58	÷ 59	+ 1
3.3.45.01.			
Renteindtægter	675	*) 414	+ 261
3.3. i alt	617	355	+ 262
4.2.46.01.			
Bøder	1	3	÷ 2
36.01.01.			
Frigivet bunden opsparing	÷ 494	÷ 498	+ 4
38.01.01.			
Indbetalt bunden opsparing	÷ 17	20	÷ 37
36. og 38. i alt	÷ 511	÷ 478	÷ 33
Nettoindbetalinger i alt	115.851	115.525	+ 326

*) Indbetalte morarenter kan være optalt som indbetalt skat, f.eks. indbetalt udbytteskat. Dette kan betyde, at indbetalingerne i § 3 er for små, men modsvarende for store i § 1 m.v.

Anm.: Opførelsen af indtægter efter kasseprincippet er baseret på statistiske optællinger.

Spm. nr. S 106

Til *undervisnings- og forskningsministeren*
(30/10 91) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren tage skridt til at ændre lovgivningen således, at nogle unge under uddannelse ikke rammes specielt hårdt økonomisk?«

Begrundelse

Spørgeren er via borgmestrene i nogle kommuner på Lolland-Falster og Møn blevet gjort opmærksom på, at unge, som på eget initiativ går i gang med en uddannelse, tilsyneladende straffes økonomisk i perioder.

Spørgeren mener ikke, at det kan være rimeligt over for disse unge mennesker, og forstår ikke, hvis det er hensigten med lovgivningen.

Spørgeren har valgt at nævne to eksempler, men langt flere fra de nævnte kommuner kan fremføres.

I det ene eksempel henvender en pige sig i bistandsafdelingen efter at være fyldt 18 år. Hun er startet på en uddannelse, og kommunen er så nødsaget til at henvise pigen til at søge statens uddannelsesstøtte, men SU træder først i kraft i kvartalet efter det fyldte 18. år. Pigen fyldte 18 år den første dag i kvartalet og er derfor uden forsørgelse i tre måneder.

Det andet eksempel drejer sig om en pige, der forlader gymnasiet halvt henne i 3. g. Skoleåret efter vil pigen gerne i gang igen. Som uddannelsessøgende er hun ikke berettiget til bistandshjælp, men SU kan heller ikke ydes. Rent faktisk er pigen uden forsørgelse i et halvt år.

I begge tilfælde er der kun tale om problemer i kortere perioder, men ikke alle familier vil være i stand til at træde hjælpende til, specielt ikke familier, der i forvejen har økonomiske eller menneskelige problemer.

Det kan så føre til, at den unge, som rammes, må afbryde sin uddannelse og dermed forringer eller helt mister muligheden for fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det kan ikke være rimeligt, at lovgivningen på den måde lader nogle unge i stikken.

Svar (6/11 91):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Som begrundelse for spørgsmålet er der nævnt to tilfælde, hvor en uddannelsessøgende i en periode ikke har haft et selvstændigt forsørgelsesgrundlag som følge af samspillet mellem reglerne på området for statens uddannelsesstøtte og reglerne for kontanthjælp efter bistandsloven.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

I det ene tilfælde kan en uddannelsessøgende først tildeles uddannelsesstøtte fra begyndelsen af det førstkommende kvartal, som følger efter, at den uddannelsessøgende er fyldt 18 år.

I det andet tilfælde kan en gymnasieelev, som forlader uddannelsen halvt hende i 3. g, ikke få uddannelsesstøtte det første halve år, hvis den pågældende på ny begynder i 3. g.

I begge tilfælde kan der ikke gives almindelig kontanthjælp efter bistandsloven, da de pågældende er under uddannelse. Jeg henviser i denne forbindelse til socialministerens svar på spørgsmål nr. S 107, som er identisk med det heromhandlede.

Bestemmelsen om, at en uddannelsessøgende først kan få statens uddannelsesstøtte fra begyndelsen af det kvartal, som følger efter det kvartal, hvori den uddannelsessøgende fylder 18 år, kom ind i lov om Statens Uddannelsesstøtte ved lov nr. 823 af 21. december 1988 og trådte i kraft den 1. august 1989. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at ydelser efter reglerne om børnefamilieydelse og børnetilskud først bortfalder med udgangen af det kvartal, hvori den unge er fyldt 18 år.

Jeg har ikke planer om at ændre bestemmelsen.

Det er efter lov om Statens Uddannelsesstøtte en betingelse for at få støtte, at den uddannelsessøgende er studieaktiv. Efter de gældende bestemmelser i bekendtgørelse nr. 512 af 4. juli 1990 om uddannelsesstøtte, som ændret ved bekendtgørelse nr. 872 af 14. december 1990 og bekendtgørelse nr. 525 af 2. juli 1991, kan en uddannelsessøgende ikke få støtte i større takt end svarende til den konstaterede studiemæssige placering.

Har en elev f.eks. modtaget støtte i 5 måneder i 3. g for så at gå ud og senere begynde forfra i 3. g, kan udbetaling af uddannelsesstøtte tidligst genoptages, når eleven igen er nået 5 måneder hen i 3. g.

Folketinget har ved lov nr. 412 af 6. juni 1991 bl.a. vedtaget nye støttetidsregler. Disse regler træder i kraft den 1. januar 1993. I tilslutning hertil skal der fastsættes nye regler om studieaktivitet for uddannelsessøgende, som ikke har afsluttet den første ungdomsuddannelse. Jeg vil lade det her rejste spørgsmål indgå i overvejelserne om, hvordan de nye regler skal udformes.

Spm. nr. S 107

Til *socialministeren* (30/10 91) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren tage skridt til at ændre lovgivningen således, at nogle unge under uddannelse ikke rammes specielt hårdt økonomisk?«

Begrundelse

(Som til spm. nr. S 106).

Svar (6/11 91):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Som begrundelse for spørgsmålet er der nævnt to tilfælde, hvor en studerende i en periode ikke har haft et selvstændigt forsørgelsesgrundlag som følge af samspillet mellem SU-reglerne og reglerne om kontanthjælp efter bistandsloven.

I det ene tilfælde er der tale om en pige, der efter at være fyldt 18 år, henvender sig til kommunen om hjælp. Kommunen henviser pigen til at søge SU, men SU træder først i kraft i kvartalet efter det kvartal, hvori den pågældende fyldte 18 år, og pigen fyldte 18 år den første dag i et kvartal.

I det andet tilfælde er der tale om en pige, som afbryder et gymnasieforløb i en halvårsperiode for derefter at genoptage gymnasiet.

Indledningsvis skal jeg oplyse, at det følger af bistandslovens § 40, stk. 3, at der som udgangspunkt ikke kan udbetales kontanthjælp til personer, der er under uddannelse. Af Socialministeriets bekendtgørelse nr. 570 af 7. august 1990 fremgår det imidlertid, at studerende i særlige tilfælde har ret til kontanthjælp efter bistandsloven.

Derefter skal jeg oplyse, at Den Sociale Ankestyrelse har behandlet en række sager om kontanthjælp efter bistandsloven til personer under uddannelse. Anledningen var de ændrede regler om Statens Uddannelsesstøtte, der trådte i kraft for undervisningsåret 1989-90. Nogle af sagerne har direkte sammenhæng med disse regler. Ankestyrelsens afgørelser er gengivet i vedlagte SM nr. 0-33-90 (ikke optrykt her).

Om den situation, der er nævnt i det første tilfælde, anfører Ankestyrelsen, at uddannelsessøgende, der først er berettigede til SU i det SU-kvartal, der følger efter SU-kvartalet, hvori

[Socialministeren]

de er fyldt 18 år, ikke er berettigede til løbende kontanthjælp i den periode (uanset at de ikke modtager SU), da de er under uddannelse.

Ankestyrelsen anser det derimod ikke for udelukket, at der efter en konkret vurdering kan ydes akut hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter efter bistandslovens § 46. Hjælp efter denne bestemmelse kan ikke ydes løbende for en periode, men alene efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Det er endvidere forudsat, at låne- og henstandsmuligheder er udtømt.

Om den situation, der er nævnt i det andet tilfælde, skal jeg henvise til den ovenfor nævnte bekendtgørelse om uddannelsessøgendes ret til kontanthjælp i særlige tilfælde, som netop åbner mulighed for udbetaling af kontanthjælp til en person, der har fået bevilget orlov fra en uddannelsesinstitution, såfremt pågældende i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Det må således bl.a. kræves, at pågældende er til rådighed for arbejdsmarkedet, ligesom det normalt vil være en betingelse, at pigen ikke er underlagt forældrenes forsørgelsesforpligtelse.

De i begrundelsen for spørgsmålet nævnte eksempler giver mig ikke anledning til at tage initiativ til en ændring af reglerne om kontanthjælp til studerende.

Jeg skal tilføje, at jeg er bekendt med, at undervisnings- og forskningsministeren i sit svar på spørgsmål nr. S 106 vil kommentere SU-reglerne nærmere.

Spm. nr. S 108

Til *energiministeren* (30/10 91) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren øjeblikkelig anke statsadvokat Preben Alsøes afgørelse i Naturgas Syd-sagen til rigsadvokaten?«

Begrundelse

Det fremgår af pressens oplysninger, at statsadvokat Preben Alsøe har oplyst, at der ikke vil blive rejst en række tiltaler i Naturgas Syd-sagen, idet det er hans vurdering, at de pågældende ikke har handlet med forsæt.

Det efterlader det klare indtryk, at ansvarlige personer i offentlige instanser kan slippe for at stå til ansvar for deres handlinger ved at undskylde sig med, at de ikke vidste, hvad de gjorde.

Det er spørgerens opfattelse, at grovheden i netop Naturgas Syd-sagen betinger, at der øjeblikkelig sker en anke af statsadvokatens afgørelse til rigsadvokaten, hvorfor spørgeren forventer, at ministeren vil sikre dette.

Svar (6/11 91):

Energiministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg har modtaget meddelelse om, at tilsynsrådene for Ribe, Sønderjyllands og Vejle Amter den 4. november har påklaget afgørelsen fra statsadvokaten i Sønderborg til rigsadvokaten.

Spm. nr. S 109

Til *kommunikationsministeren* (30/10 91) af:

Kim Behnke (FP):

»Er EF-Kommissionen gjort opmærksom på bestemmelserne om statens indløsningsret til Tele Danmark-aktierne?«

Begrundelse

Ministeren bedes i svaret oplyse, om EF-Kommissionen har ytret sig om forholdet vedrørende statens indløsningsret til Tele Danmark-aktierne, samt præcisere, hvilken holdning EF-Kommissionen har til dette forhold.

Svar (6/11 91):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Med henvisning til mit svar på spørgsmål nr. S 54, og idet statens indløsningsret til Tele Danmark-aktierne fremgår såvel af den politiske aftale af 22. juni 1990 vedrørende telestrukturen som af udkastet til det senere fremsatte lovforslag (nr. L 11 af 3. oktober 1990), kan jeg oplyse, at EF-Kommissionen ved to uformelle møder den 23. maj 1990 og 19. september 1990 mellem repræsentanter for EF-Kommissionen og Generaldirektoratet for P & T har fået fuld information om indløsningsretten.

Repræsentanterne for Kommissionen havde på møderne ingen bemærkninger til denne del af problemstillingen.

Spm. nr. S 110

Til *kommunikationsministeren* (30/10 91) af:

[Kim Behnke]

Kim Behnke (FP):

»Har EF-Kommissionen set vedtægterne for Tele Danmark?«

Begrundelse

Ministeren bedes i svaret oplyse, om EF-Kommissionen har ytret sig om vedtægterne for Tele Danmark. Ministeren bedes præcisere EF-Kommissionens holdning til vedtægterne for Tele Danmark.

Svar (6/11 91):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Tele Danmarks vedtægter har ikke været forelagt EF-Kommissionen på de i mit svar på spørgsmål nr. S 109 omtalte møder.

Et sigte med selskabsdannelsen og omstruktureringen af telesektoren i det hele taget har været at holde sig inden for det for almindelige aktieselskaber gældende. Kun hvor dette ikke har været tilfældet, fremgår forholdene af lovgrundlaget for Tele Danmark. Som nævnt i mit svar på spørgsmål nr. S 109 er EF-Kommissionen blevet informeret herom.

Spm. nr. S 111

Til *kommunikationsministeren* (30/10 91) af:

Kim Behnke (FP):

»Er EF-Kommissionen gjort opmærksom på, at kommunikationsministeren kan udpege 10 ud af 12 bestyrelsesmedlemmer i Tele Danmark?«

Begrundelse

I svaret bedes ministeren oplyse, om EF-Kommissionen har ytret sig om dette forslag. Ministeren bedes i svaret præcisere EF-Kommissionens holdning til dette forhold.

Svar (6/11 91):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Idet jeg henviser til mit svar på spørgsmål nr. S 110, kan jeg oplyse, at spørgsmålet om sammensætningen af bestyrelsen for Tele Danmark ikke blev drøftet særskilt på de nævnte uformelle møder.

For god ordens skyld ønsker jeg at tilføje, at den nuværende overgangsordning, hvorefter 4 medarbejderrepræsentanter er generalforsamlingsvalgte, i henhold til selskabets vedtægter vil blive afløst af en permanent ordning fra og med den ordinære generalforsamling i 1992. Herefter vil medarbejderrepræsentationen i Tele Danmarks bestyrelse følge de almindelige regler herfor. Fra samme tidspunkt fastsættes antallet af generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer til 8, jf. § 17 i selskabets vedtægter.

Spm. nr. S 112

Til *kommunikationsministeren* (30/10 91) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvilken kommunikation har ministeren haft med kammeradvokaten siden udtalelsen af 2. juni 1989 om teleselskaberne og Tele Danmark?«

Begrundelse

Ministeren bedes i svaret præcisere, hvilke udtalelser kammeradvokaten er kommet med i forbindelse med lovgivningen vedrørende televæsenet.

Svar (6/11 91):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Generaldirektoratet for P & T har siden den i spørgsmålet nævnte udtalelse af 2. juni 1989 indhentet løbende rådgivning fra kammeradvokaten om retlige spørgsmål. Dette er i det væsentlige sket mundtligt.

Spm. nr. S 113

Til *kommunikationsministeren* (30/10 91) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål nr. S 55 fremsende kammeradvokatens udtalelse af 2. juni 1989 om modernisering af teleselskabernes struktur?«

Begrundelse

Svaret på spørgsmål nr. S 55 er ikke tilstrækkeligt.

Svar (6/11 91):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Brevveksling med kammeradvokaten er undtaget fra reglerne om offentlighed i forvaltningen, jf. offentlighedslovens § 10, nr. 5, og kammeradvokatens responsum af 2. juni 1989 vil således ikke blive gjort tilgængeligt for Folketinget.

Spm. nr. S 115

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (31/10 91) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvor mange udviklingsarbejder er igangsat, gennemført og forskningsmæssigt vurderet vedrørende alternative evalueringsformer i 8.-10. klasse.

Begrundelse

Folketinget skal den 14. november 1991 have en forespørgsel om, hvorvidt ministeren vil tage skridt til at ændre folkeskolens afsluttede prøver m.v., og på den baggrund vil det være interessant, i hvert fald for spørgeren, at vide, hvilke erfaringer der i givet fald måtte være gjort på dette område i forbindelse med det 4-årige udviklingsprogram for folkeskolen.

Svar (7/11 91):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Der er igangsat 10 udviklingsarbejder.

Otte af dem er gennemført på nuværende tidspunkt. De fleste udviklingsarbejder har forsøgt med semester- og gruppeprøver. Dette er inden for prøvebekendtgørelsens rammer.

På Statens Pædagogiske Forsøgscenter arbejder man med et projekt, der har følgende titel: »Prøvelsernes tid. Ny praksis – nye prøver?«. Formålet med dette udviklingsarbejde er at udvikle evalueringsformer, der i højere grad afspejler den daglige undervisning. Spørgsmål som, hvordan man f.eks. evaluerer kreativ problemløsning, beherskelse af varierede udtryksformer og samarbejdsevne, vil skolen søge at få svar på.

Ingen af de ovennævnte udviklingsarbejder er blevet forskningsmæssigt vurderet.

Spm. nr. S 116

Til *boligministeren* (31/10 91) af:

Riishøj (SF):

»Kan ministeren forsikre, at den lovede undersøgelse af muligheder for at spare i boligens energiforbrug afsluttes inden udgangen af 1991, at den nødvendige lovgivning gennemføres i denne folketingssamling, og at kravene til besparelser i el og varme også kommer til at gælde for de såkaldte luksussommerhuse?»

Begrundelse

I et svar til spørgeren i juli måned på spm. nr. S 709 omtalte boligministeren en undersøgelse af energibesparelsesmuligheder i boliger, og at der »vil blive set på«, hvorvidt kravene om optimal energiøkonomi skal stilles også til luksussommerhuse.

Jeg håber meget, at ministeren vil forsikre, at dette bliver tilfældet, og at den nødvendige lovgivning om maksimalt el- og varmekonsum gennemføres i denne folketingsamling.

Svar (6/11 91):

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Som oplyst i svar på spørgsmål nr. S 709 af 9. juli 1991 undersøger forskellige arbejdsgrupper for tiden, hvorledes målene i »Handlingsplan Energi 2000 – Handlingsplan for en bæredygtig udvikling« kan omsættes til fremtidens energikrav. I disse undersøgelser indgår overvejelser om fastlæggelse af en energiramme, som indbefatter isoleringsstandard og elforbrug til ventilation og belysning.

Før resultatet af disse undersøgelser, som fortsat forventes at kunne afsluttes i 1991, foreligger, vil det ikke være korrekt at give konkrete tilsagn om en bestemt fremtidig udformning af nye bygningsenergikrav.

Som det også fremgår af svaret på spørgsmål nr. S 709 af 9. juli 1991, henhører krav til elforbrug til andre former for installationer og udstyr, som ikke kan bygningsrelateres, eller som installeres i eksisterende byggeri, under energiministerens ressort.

Spm. nr. S 118

Til *justitsministeren* (31/10 91) af:

Taanquist (S):

[Taanquist]

»Vil ministeren opretholde, at man i Sønderjylland skal bruge både fødselsattest og dåbsattest?«

Begrundelse

Mere end 70 år efter, at Sønderjylland er genforenet med Danmark, opererer man stadig væk i Sønderjylland med både fødselsattest og dåbsattest.

Dette giver ofte besværligheder for borgerne. F.eks. kan der være forskel i stavemåder mellem dåbsattesten og fødselsattesten, fordi de håndskrevne kirkebøger kan give anledning til misforståelser. Det kan også være vanskeligt at håndtere de to forskellige attester for en familie, hvoraf nogle er født i og andre uden for Sønderjylland.

Svar (11/11 91):

Justitsministeren (Engell):

Ifølge lov nr. 258 af 28. juni 1920 om indførelse af dansk personret, familieret og arveret i de sønderjyske landsdele, jf. bekendtgørelse nr. 572 af 22. november 1977 med senere ændringer om anmeldelse af fødsel, navn og dødsfald i de sønderjyske landsdele, har registrering af fødsel for personer, der fødes i de sønderjyske landsdele, alene borgerlig gyldighed, når fødslen anmeldes til personregisterføreren.

Anmeldelse af navn sker ligeledes til personregisterføreren, som udsteder den fødsels- og navneattest, der i borgerlige sammenhænge benyttes til dokumentation af barnets identitet. Den kirkelige dåbsattest har ikke borgerlig gyldighed.

For så vidt angår personer, der er født i de øvrige dele af Danmark, er det registreringen af fødslen samt indførelsen af navnet i ministerialbogen og i den af ministerialbogsføreren udstedte fødsels- og dåbsattest – for ikke døbte børn fødsels- og navneattest – der har borgerlig gyldighed.

Der er således ikke tale om, at man i nogen af landsdelene i borgerlig sammenhæng skal benytte mere end én attest.

Justitsministeriet er imidlertid opmærksomt på, at denne forskel mellem Sønderjylland og det øvrige Danmark i nogle tilfælde kan forekomme u hensigtsmæssig. Det bemærkes dog i den forbindelse, at de involverede myndighe-

der for at forebygge misforståelser har pligt til at vejlede borgerne om de enkelte registreringsrets virkning.

Justitsministeriet finder det ikke formålstjenligt at behandle de eventuelle problemer med håndskrevne kirkebøger, som omtales i begrundelsen for spørgsmålet, i sammenhæng med spørgsmålet om den særlige registreringsordning i Sønderjylland.

Justitsministeriet drøfter jævnlige med andre myndigheder, heriblandt Kirkeministeriet, hvorledes samspillet mellem de regelsæt, der gælder i landsdelene på dette område, kan forbedres. På baggrund af en henvendelse fra Indenrigsministeriet i forbindelse med regeringens regelforenklingsarbejde overvejes det for tiden, om den forestående indførelse af ny teknologi ved folkeregistrene kan give anledning til nye initiativer med hensyn til en reform af reglerne om personregistrene.

Spm. nr. S 120

Til *trafikministeren (31/10 91)* af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvordan DSB foretager sine beregninger på tilbudspriser på gods-transport?«

Begrundelse

Det ønskes i svaret oplyst, hvilket dækningsbidrag DSB kalkulerer med, og hvilke faste omkostninger DSB's godstransport i den forbindelse opererer med. Det ønskes endvidere præciseret, hvilke faste omkostninger som f.eks. administration, bygninger m.v. der skal afholdes.

Svar (7/11 91):

Trafikministeren (Ikast):

Det kan oplyses, at forudsætningerne for DSB's godstrafik er fastsat i rammeaftalen for DSB 1990–1993 afsnit 3. DSB har oplyst, at DSB lever op til ovennævnte aftales krav.

Det kan endvidere oplyses, at DSB ved ÆF 1992 stiller i udsiget, at der i 1992 opnås balance på godsproduktet.

Vedrørende DSB's beregningsmetoder for priser for godstransporter har DSB oplyst:

DSB's godsdivision har mange forskellige produkter, der kan oplyses i nogle hovedgrupper:

[Trafikministeren]

- Indenlandsk og internationalt stykgods.
- Indenlandsk og internationalt vognladningsgods.
- Indenlandsk og internationalt kombigods.

Prissætningen for produkterne varierer meget, men hovedreglen er, at der mindre og mindre anvendes faste tariffer og mere og mere arbejdes med individuelle, konkrete transportaftaler. Priserne i disse skal beregnes på en sådan måde, at transportopgaven giver et positivt dækningsbidrag, jf. nedenfor.

Priser og pristilbud på de internationale produkter fastsættes i fællesskab af de involverede baner, således at der kan afgives en samlet pris. Indtægten fordeles med hensyntagen til de enkelte baners udstrækning.

Priser og pristilbud på indenlandske transportopgaver fastsættes af DSB's salgsorganisation efter beregning af omkostninger samt skyldig hensyntagen til konkurrencesituationen.

For en del transportopgavers vedkommende er en eller flere privatbaner inddraget i prisfastsættelsen.

Stykgodsproduktet, der er i direkte konkurrence med fragtmænd, vognmænd og andre distributionsformer, er påvirket af, at de største omkostninger hidrører fra distribution og indsamling på lastbiler (DSB's egne eller private (DSB-vognmænd)) samt fra terminalbehandling.

Selve togproduktionen – herunder færgeoverførsel – spiller omkostningsmæssigt en mindre rolle.

Ved udregning af pristilbud på stykgodsområdet indgår alle direkte omkostninger til distribution, terminalbehandling, ekspedition, togproduktion og færgeoverførsel. Herudover indgår afskrivning og forrentning af fornødne investeringer, f.eks. i paller og håndteringsudstyr. Endvidere indgår omkostninger til bygninger og salgsaktiviteter. Endelig indgår et tillæg for generelle omkostninger samt en fortjeneste. Det er ikke muligt at angive disse tillæg i procenter, da de varierer efter konkurrencesituationen.

Alle stykgodsaftaler skal udvise et positivt dækningsbidrag. Der foretages derfor også efterkalkulationer. Stykgodsproduktets økonomiske resultat er i de senere år markant forbedret, jf. redegørelsen for DSB's 4-årige rammeaftale.

Vognladningsprodukterne er mere påvirket af omkostninger fra togsystemet, fortrinsvis rangeromkostningerne. Disse omkostninger er hovedsagelig faste omkostninger. Ved hjælp af nøgletal indgår disse i omkostningsberegningerne ligesom omkostningerne til de særlige godsbaner og godsterminaler.

Kombiprodukternes priser fastsættes efter forhandling med kombiselskaberne, i Danmark Kombi Dan A.m.b.A. Prisfastsættelsen er påvirket af den hårde konkurrencesituation i forhold til den almindelige landevejstrafik. Derfor er det økonomiske bidrag fra disse produkter stærkt begrænset.

Spm. nr. S 122

Til *sundhedsministeren* (1/11 91) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor meget dokumentation der skal til, før der kan gives tilskud til EDTA-behandlinger?«

Begrundelse

Ifølge spørgerens overbevisning er der store menneskelige såvel som økonomiske fordele ved at bruge EDTA-behandlinger i stedet for at foretage bypassoperationer eller amputationer, idet det forekommer, at EDTA-behandlinger er en både simpel og billig behandlingsform i forhold til eksisterende og hidtil brugte behandlingsformer.

Ifølge beregninger foretaget af Vejle Amt koster en amputation af et ben staten 400.000 kr. det første år. En bypassoperation koster det offentlige ca. 150.000 kr. Disse tal bør ifølge spørgeren stilles op over for udgifterne til en EDTA-behandling, der koster mellem 20.000 og 30.000 kr.

Svar (11/11 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsstyrelsen har over for mig oplyst, at EDTA-behandling i mange år i et ikke nærmere kendt omfang har været anvendt i en række lande, men der er til trods herfor ikke fremkommet dokumentation for, at behandlingen er virkningsfuld mod bestemte lidelser. For så vidt angår spørgsmålet om, hvordan man kan dokumentere en given behandlingsforms virkning, kan jeg til orientering oplyse,

[Sundhedsministeren]

at anvendelse af medicinske behandlingsformer – ikke mindst herhjemme – i stigende grad baserer sig på såkaldte kontrollerede forsøg, hvor patienterne deles i to sammenlignelige grupper efter et tilfældighedsprincip. Den ene gruppe får det stof, hvis virkning skal undersøges, og den anden gruppe får enten et andet stof, som virkningen kan sammenlignes med, eller eventuelt et helt virkningsløst stof. Om muligt benytter man dobbeltblindprincippet, hvor hverken patienter eller læger ved, hvem der får hvilken behandling, indtil undersøgelsen er afsluttet. På den måde er det lykkedes at afskaffe behandlingsmetoder, som mange havde stor tiltro til, men som viste sig virkningsløse ved sådanne undersøgelser. Der findes ingen kontrollerede undersøgelser, som har vist, at EDTA er virkningsfuldt ved åreforkalkning, herunder hjertesygdom.

Spm. nr. S 123

Til *sundhedsministeren* (1/11 91) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke initiativer Sundhedsministeriet har taget for at tilskynde landets amtssygehuse til at anvende behandlinger med det medicinske præparat EDTA i stedet for at foretage bypassoperationer eller amputationer?«

Begrundelse

Ifølge spørgerens overbevisning er der store menneskelige såvel som økonomiske fordele ved at bruge EDTA-behandlinger i stedet for at foretage bypassoperationer eller amputationer, idet det forekommer, at EDTA-behandling er en både simpel og billig behandlingsform i forhold til eksisterende og hidtil brugte behandlingsformer.

Sundhedsministeren bedes i svaret oplyse, om oplysningerne om, hvorvidt EDTA-behandlinger indgår i sygehusernes behandling af åreforkalkning, fremover vil indgå i Sundhedsstyrelsens vurdering af de behandlinger, der foretages på landets amtssygehuse.

Svar (11/11 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Behandlingsmetoder vinder indpas i sundhedsvæsenet fortrinsvis på baggrund af lægeli-

ge vurderinger, som bl.a. bygger på omfanget af videnskabelig dokumentation. I Danmark er en læge forpligtet til at yde en patient den efter lægens skøn rigtige behandling under ansvar over for lægelovens bestemmelser, herunder kravet om økonomisk ordination. Som jeg tidligere har svaret, findes der ikke en videnskabelig dokumentation for, at EDTA kunne være et virkningsfuldt alternativ til de nævnte operationer med de udvælgelseskriterier, som herhjemme er almindelige.

Spm. nr. S 124

Til *sundhedsministeren* (1/11 91) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvordan erfaringerne i EF, Sverige, Norge og USA er med hensyn til at anvende behandlinger med det medicinske præparat EDTA i stedet for at foretage bypassoperationer eller amputationer?«

Begrundelse

I svaret bedes det præciseret, hvordan erfaringerne er i de nævnte lande med hensyn til økonomi og udbredelse af EDTA-behandling, samt om de nævnte lande giver tilskud til EDTA-behandlinger og i hvilket omfang.

Svar (11/11 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at man kun i begrænset omfang har kendskab til, hvor udbredt behandlingen er i de enkelte lande, men så vidt vides har EDTA-behandlingen intetsteds i verden vundet indpas i fagligt toneangivende regi. Et stort antal patienter angives siden 1950'erne at være behandlet med EDTA i USA. En meddelelse fra Harvard Medical School Health Letter fastslog i 1983, at der indtil da ikke var fremkommet videnskabelig dokumentation for effekt af EDTA, og advarede kraftigt imod behandlingen. Der er siden da, jf. besvarelse af spørgsmål nr. S 122, ikke fremkommet dokumentation – i form af kontrollerede undersøgelser – af EDTA-behandlingens effekt.

Spm. nr. S 125

Til *sundhedsministeren* (1/11 91) af:

[Køpke Christensen]

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvad Sundhedsministeriet forventer at det offentlige kan spare på at anvende behandlinger med det medicinske præparat EDTA i stedet for at foretage bypass-operationer eller amputationer, i det omfang det medicinsk er muligt?«

Svar (11/11 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Da der ikke foreligger en videnskabelig dokumentation for EDTA's virkning, er der ingen forventning om, at der vil kunne være besparelser overhovedet ved præparatets anvendelse.

Spm. nr. S 126

Til *sundhedsministeren* (1/11 91) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om Sundhedsministeriet konkret har undersøgt mulighederne for i langt større omfang at anvende behandlinger med det medicinske præparat EDTA på landets sygehuse i stedet for at foretage bypass-operationer eller amputationer?«

Svar (11/11 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsstyrelsen har ved flere lejligheder tilkendegivet, at der ikke foreligger tilstrækkelig dokumentation i form af kontrollerede kliniske undersøgelser for virkning af EDTA mod åreforkalkning og angina pectoris.

I løbet af december måned i år forventes resultaterne af en dansk multicenterundersøgelse af EDTA's virkning i behandling af åreforkalkning offentliggjort. I undersøgelsen benyttes dobbeltblindprincippet. Når jeg kender resultatet af denne undersøgelse, vil jeg orientere Folketingets Sundhedsudvalg herom og samtidig meddele, hvilke overvejelser undersøgelsesresultatet kan give anledning til.

Spm. nr. S 128

Til *socialministeren* (1/11 91) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvad vil ministeren gøre for at hindre, at kommuner giver afslag på ansøgninger om hjælpeordninger efter bilstandslovens § 48, stk.

4, for derved at opnå en økonomisk gevinst i perioden, indtil ankesagen går dem imod?«

Begrundelse

Socialministeriet er med mellemrum blevet gjort opmærksom på, at der i nogle kommuner foregår en decideret spekulation i bilstandslovens § 48, stk. 4.

Metoden er, at man giver afslag på ansøgninger om hjælpeordninger selv i de situationer, hvor reglerne i Socialministeriets vejledning herom er så indlysende, at enhver kan forudse, at ankesagen vil falde ud til ansøgerens fordel.

Da det imidlertid tager nogen tid at gennemføre en ankesag, vil kommunen opnå en økonomisk gevinst ved afslaget, og hjælp kan naturligvis ikke pålægges udbetalt med tilbagevirkende kraft, når kommunen efterfølgende taber ankesagen, men mens anken behandles, er ansøgeren i en meget vanskelig situation.

Senest er en sådan sag forekommet i Sønderø Kommune på Fyn, hvor en læsning af vejledningens punkt 58 klart fortæller, at ansøgeren fuldt ud er berettiget til den ansøgte hjælpeordning, men dette tilfælde er langt fra enestående.

Der er mange måder at undgå denne uhenigtsmæssige spekulation på. Fælles for dem er, at kommunernes motivation til at overtræde reglerne må fjernes. Det skal ikke være muligt at opnå økonomisk gevinst ved overtrædelse af reglerne.

Da det som nævnt ikke er første gang, problemet forekommer, og da Socialministeriet flere gange er gjort opmærksomt herpå, udbeder jeg mig ministerens idé om, hvordan spekulation kan forhindres.

Når det er borgerne, der spekulerer i reglerne, går der sædvanligvis ikke lang tid, før der sættes ind, og når det modsatte sker, bør ministeren udvise en tilsvarende handlekraft.

Svar (7/11 91):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Efter bilstandslovens § 48, stk. 4, kan der i ganske særlige tilfælde ydes dækning af udgiften ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse af personer med vidtgående fysiske handicap, som bor i eget hjem.

[Socialministeren]

Reglerne om denne særlige ydelse kaldet hjælpeordninger, undertiden også Århusordninger, findes i Socialministeriets vejledning om hjælp efter bistandslovens § 48.

Man regner med, at maksimum ca. 300 personer er berettigede til en sådan ordning, og efter at ordningerne har eksisteret i ca. 10 år, nærmer man sig på landsplan dette tal.

Der er ikke alene tale om meget dyre ordninger, men også om særdeles komplicerede sager, som de enkelte kommuner vil have svært ved selv at vurdere uden ekspertbistand udefra, idet det lille antal sager betyder, at kun de allerstørste kommuner får opbygget en ekspertise på området. I vejledningen er det da også anført, at de statslige specialkonsulenter for bevægelsehandicap normalt bør inddrages som særligt sagkyndige.

Det er rigtigt, at vi i Socialministeriet af og til får præsenteret problemer vedrørende disse sager, herunder også, at man i handicaporganisationer og lignende indimellem får på fornemmelsen, at kommunerne forsøger at undgå at bevilge § 48-hjælpeordninger og andre omfattende foranstaltninger eller ydelser, fordi de er dyre og dermed belaster budgettet.

Imidlertid vil der næppe nogen sinde foreligge et afslag på en ansøgning, som er begrundet med, at kommunen mener, at det er for dyr en ydelse. Da afslag jo skal begrundes, vil kommunens begrundelse være en anden, f.eks. at den pågældende ikke opfylder betingelserne for at få en hjælpeordning.

Det er som sagt meget komplicerede sager, og det er ofte meget vanskeligt at afgøre, om den enkelte ansøger opfylder betingelserne. Hvis den pågældende opfylder betingelserne, er der til gengæld heller ikke nogen tvivl om, at hjælpeordning skal ydes, idet den pågældende som anført i vejledningens punkt 58 kun skal have andre hjælpeforanstaltninger, hvis den pågældende selv foretrækker det.

Hvis imidlertid en ansøger har en begrundet mistanke om, at et afslag alene skyldes kommunens ønske om at spare penge i den tid, der går med at anke sagen, eller hvis der ligefrem er truffet en ulovlig afgørelse – det vil sige, at begrundelsen for afslaget er, at kommunen ikke ønsker at yde denne form for hjælp, f.eks. fordi den efter kommunens opfattelse er for dyr – må ansøgeren eller den, som repræsenteret ansøgeren, straks tage kontakt med det på-

gældende amsankenævns sekretariat/Ankestyrelsen med henblik på at få truffet en hurtig afgørelse i sagen.

Socialministeriet har for kort tid siden, efter at Muskelsvindfonden på et møde havde gjort mig opmærksom på disse problemer, nævnt problematikken i forbindelse med et kursus for amsankenævnene vedrørende bistandslovens § 48.

Spm. nr. S 129

Til *miljøministeren* (1/11 91) af:

Riishøj (SF):

»Hvornår har ministeren draget sin konklusion med hensyn til, om der er grund til at reagere over for Vallø Kommune på grund af den måde, kommunen har varetaget sit miljøtilsyn med Stolpehuse Produkthandel I/S på, og hvilke oplysninger kan ministeren give om sagen på nuværende tidspunkt?«

Begrundelse

I et svar til undertegnede på spm. nr. S 257 af 25. februar 1991 siger miljøministeren, at styrelsen har oversendt beboernes klager over Stolpehuse Produkthandel I/S til Vallø Kommune med en anmodning om en nærmere redegørelse for sagen. Det siges også, at Miljøstyrelsen på denne baggrund vil drage konklusioner med hensyn til, om Vallø Kommune har levet op til sine pligter vedrørende miljøtilsynet.

Nu er der gået 9 måneder siden da, og sagen i Vallø Kommune er bestemt ikke blevet mindre med tiden. Jeg håber derfor, at ministeren meget snart er færdig med sine vurderinger vedrørende Stolpehuse Produkthandel I/S, Vallø Kommune og beboerklagerne og kan give de oplysninger vedrørende undersøgelser/konklusioner, der foreligger på nuværende tidspunkt.

Svar (11/11 91):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 257 fra samme spørger den 7. marts 1991 oplyste jeg, at jeg havde bedt Miljøstyrelsen om at vurdere, om der var grund til at reagere over for Vallø Kommune for den måde, som kommunen har varetaget sit tilsyn med den omhandlede virksomhed på.

[Miljøministeren]

Jeg har derfor forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har udtalt følgende:

»Den 25. februar 1991 forelagde Miljøstyrelsen Vallø Kommune, der er tilsynsmyndighed for virksomheden, en klage fra virksomhedens naboer over, at kommunen ikke greb ind over for et oplag af rester fra skrotning i bilskrotningsanlægget (shredder anlægget) og udbad sig en redegørelse for sagen.

Vallø Kommune svarede Miljøstyrelsen med en skrivelse af 4. april 1991, hvoraf det fremgik:

- at oplaget var midlertidigt,
- at oplaget ikke indeholdt olie eller kemikalieaffald, og
- at Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen i Køge og teknisk forvaltning i Vallø Kommune aldrig har konstateret ild i oplaget, sådan som det fremgik af naboernes klage.

Klagerne blev samtidig af Vallø Kommune underrettet om indholdet i skrivelsen fra Vallø Kommune til Miljøstyrelsen.

For at få konstateret berettigelsen af naboernes klage over, at der indimellem er ild i affaldet, har Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen efterfølgende opfordret naboerne til at kontakte kontrollen, såfremt der blev observeret ild i oplaget.

Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen kunne også kontaktes uden for normal arbejdstid.

På baggrund af disse oplysninger fandt Miljøstyrelsen i april 1991 ingen grund til at reagere over for Vallø Kommune.

Miljøstyrelsen har imidlertid ikke meddelt klagerne dette resultat af styrelsens vurdering – denne fejl beklager styrelsen.

Efterfølgende har nye undersøgelser udført i sommeren 1991 af Miljø- og Levnedsmiddelkontrollen i Køge af affaldet fra shredder anlægget givet grund til at revidere tilsynsmyndighedens vurdering af affaldet.

Med påbud af 3. oktober 1991 har Vallø Kommune pålagt virksomheden at fjerne oplaget til en kontrolleret losseplads inden den 1. december 1991.

Miljøstyrelsens vurdering af Vallø Kommunes tilsynsindsats i foråret 1991 var baseret på en forventning om, at der lå en forsvarlig undersøgelse til grund for kommunens redegørelse om sagen, herunder om affaldet fra shredder anlægget.

Som det fremgår, har det efterfølgende vist sig, at grundlaget for kommunens redegørelse til Miljøstyrelsen på dette punkt ikke har været tilstrækkeligt.

Styrelsen vil påtale dette over for Vallø Kommune.«

Jeg kan henholde mig til Miljøstyrelsens besvarelse, idet jeg har taget styrelsens beklagelse af, at man ikke har meddelt klagerne udfaldet af styrelsens vurdering af Vallø Kommunes tilsyn, til efterretning.

Som det fremgår, er der nu taget skridt til at få fjernet det affald, der er årsagen til naboernes klager, fra virksomhedens grund. Der er derfor begrundet formodning om, at disse gener for de omboende kan fjernes.

Spm. nr. S 130

Til *miljøministeren* (1/11 91) af:

Løvig Simonsen (S):

»Finder ministeren det rimeligt, at Skov- og Naturstyrelsen frasælger arealer, hvorom der verserer en fredningssag?«

Begrundelse

Der henvises til en artikel i Frederiksborg Amts Avis den 23. oktober 1991 om salg af areal til campingplads.

Svar (11/11 91):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Der kan udmærket forekomme tilfælde, hvor det vil være rimeligt at frasælge arealer, uanset at de er omfattet af en verserende fredningssag.

Det vil imidlertid være en afgørende forudsætning, at arealerne sælges til et formål, som er i overensstemmelse med fredningsforslaget, ligesom styrelsen har pligt til at oplyse den kommende ejer om den verserende fredningssag. Endelig bør styrelsen orientere fredningsnævnet om frasalget.

Normalt vil arealer, der er under fredning, imidlertid ikke blive solgt, hvis der herved opstår en risiko for at foregribe indholdet af den endelige fredning.

Spm. nr. S 131

Til *miljøministeren* (1/11 91) af:

[Løvig Simonsen]

Løvig Simonsen (S):

»Finder ministeren det rigtigt, at Skov- og Naturstyrelsen frasælger arealer, hvorom der verserer en fredningssag, uden at orientere hverken køber eller fredningsnævn?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spm. nr. S 130.

Svar (11/11 91):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 130, hvoraf fremgår, at Skov- og Naturstyrelsen ved frasalg af arealer under fredning har pligt til at orientere den kommende ejer om fredningssagens eksistens, samt at fredningsnævnet bør orienteres om salget.

Ved en beklagelig fejl af Skov- og Naturstyrelsen er dette ikke sket i den konkrete sag ved Dronningmølle i forbindelse med frasalg af areal til campingplads.

Fredningssagen verserer nu for Overfredningsnævnet, som har oplyst, at fredningsnævnets afgørelse vil blive ændret, således at den tillader campingplads på det frasolgte areal.

Sagen er således løst i forhold til campingpladsejeren, og fejlen er påtalt over for Skov- og Naturstyrelsen.

Spm. nr. S 132

Til miljøministeren (1/11 91) af:

Løvig Simonsen (S):

»Finder ministeren, at såkaldte administrative fredninger er tilstrækkelige til at sikre vore statsopkøbte naturværdier?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spm. nr. S 130.

Svar (11/11 91):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg kan oplyse, at det omhandlede areal ved Dronningmølle ikke er omfattet af en administrativ fredning. Derimod har arealet været omfattet af fredninger efter naturfredningsloven siden 1974. Spørgsmålet er således ikke relevant i relation til den omhandlede sag.

Skov- og Naturstyrelsen udarbejder driftsplaner for styrelsens egne arealer og visse andre statsejede arealer. I den forbindelse modtager Skov- og Naturstyrelsen eksterne bidrag til planlægningen fra bl.a. Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og amtskommunerne.

Driftsplanerne indeholder nærmere retningslinier for, hvordan arealerne skal drives og i det hele administreres. I tilfælde, hvor f.eks. de natur-, friluft- eller kulturhistoriske hensyn ønskes tillagt særlig vægt, udpeges disse arealer til »arealer til særlig behandling«, og der udarbejdes særlige retningslinier for deres behandling.

Hvor der blandt arealer til særlig behandling findes arealer, som kunne forventes fredet, hvis de havde været i privat eje, pålægger Skov- og Naturstyrelsen ofte disse en administrativ fredning. Sådanne administrative fredninger tinglyses ikke servitutstiftende på ejendommen og har formelt set ikke samme bindende virkning som fredninger efter naturfredningsloven, men i forvaltningssammenhæng opfattes de af styrelsen som bindende. En fredning efter naturfredningsloven vil derfor normalt først komme på tale i forbindelse med salg til private.

Spm. nr. S 133

Til arbejdsministeren (1/11 91) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren kommentere følgende forhold i CO-Metals overenskomst 1991: »Kap. II, arbejdstiden, § 9, Den normale arbejdstid, stk. 4 c:«: »Medarbejdere, der ansættes til weekendarbejde, må ikke samtidig have anden lønnet beskæftigelse. Der kan således ikke betales supplerende understøttelse«, og d: »Overtrædelse af punkt c betragtes som misligholdelse af ansættelsesforholdet, der medfører øjeblikkelig fratræden fra virksomheden?«

Begrundelse

Det bedes i svaret oplyst, hvorvidt de nævnte overenskomstforhold er lovlige, samt hvorledes Arbejdsministeriet mener at nævnte forhold i CO-Metals overenskomst 1991 påvirker arbejdsløsheden.

Svar (11/11 91):

[Arbejdsministeren]

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Det er udgangspunktet i dansk ret, at der er aftalefrihed mellem aftaleparterne. Dette gælder også for kollektive aftaler på arbejdsmarkedet.

Aftalefriheden kan bl.a. være begrænset af lovmæssigt fastsatte bestemmelser eller af andre aftaler. I denne forbindelse vil jeg fremhæve funktionærlovens § 15, der giver funktionæren ret til at påtage sig hverv uden for tjenesten, når hvervet kan røgtes uden ulempe for virksomheden. Denne bestemmelse kan ved aftale udstrækkes til at gælde for personer, der ikke efter loven har funktionærstatus.

Endvidere er aftalefriheden begrænset af aftalelovens regler. Jeg tænker især på general-klausulen i § 36, hvorefter en aftale kan tilsidesættes helt eller delvis, hvis det vil være i strid med redelig handle måde at gøre den gældende. Det er imidlertid domstolene, der afgør spørgsmålet herom.

Jeg vil gerne understrege, at det er regeringens politik i videst muligt omfang at overlade reguleringen af forholdene på arbejdsmarkedet til arbejdsmarkedets parter. Der er her tale om en aftale indgået mellem 2 parter, og indholdet af denne aftale kan jeg ikke tage stilling til, idet jeg bl.a. ikke har kendskab til de forudsætninger, der ligger til grund for aftalen.

Fortolkning af overenskomstbestemmelsen skal foretages i det fagretlige system.

Jeg vil dog fremhæve, at den i overenskomsten forekommende passus – »der kan således ikke betales supplerende understøttelse« – ikke kan tillægges selvstændig betydning ved vurderingen af dagpengere.

Ved vurderingen af et medlems ret til dagpenge, herunder ret til supplerende dagpenge, skal alene arbejdsløshedsforsikringens regelsæt lægges til grund.

I Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens bekendtgørelse om supplerende dagpenge, nr. 461 af 27. juni 1989, er det i § 2, stk. 1, fastsat, at et fuldtidsforsikret medlem kan få supplerende dagpenge i en uge efter forholdet mellem medlemmets arbejdstid i ugen og fuld sædvanlig arbejdstid.

For så vidt en beskæftigelse på overenskomstmæssigt fastlagt weekendophold ifølge overenskomst svarer til en normal arbejdsuge på fuld sædvanlig arbejdstid, vil der som følge af § 2 i ovennævnte bekendtgørelse ikke kunne udbetales supplerende dagpenge.

Spm. nr. S 134

Til forsvarsministeren (5/11 91) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Vil ministeren be- eller afkræfte, at fastansættelse af vikarer inden for Hjemmeværnsregion VIII er umulig før den 27. november 1991, hvor implementeringsperioden af regionerne V og VIII træder i kraft?«

Svar (13/11 91):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Spørgsmålet om en sammenlægning af hjemmeværnsregionerne V og VIII overvejes for øjeblikket af partierne bag forsvarsforliget.

En sammenlægning af de to hjemmeværnsregioner – som foreslået af Styringsgruppen vedrørende undersøgelse af hjemmeværnet – vil indebære en reduktion på et antal årsværk, bl.a. på kontor-, depot- og kasernepersonel. Indtil sagen er afklaret, har Hjemmeværnskommandoen derfor pålagt Hjemmeværnsregion VIII at genbesætte ledige stillinger med vikarer.

Ved en beslutning om regionssammenlægning vil eventuelt ledige stillinger blive besat i overensstemmelse med normal praksis.

Spm. nr. S 136

Til sundhedsministeren (5/11 91) af:

Martin Glerup (S):

»Vil ministeren oplyse antallet af vagtlæger i B-vagt (kl. 22.00-8.00) i kommunerne Fjerritslev, Brovst, Løgstør, Nibe, Farsø, Års, Skørping, Hadsund, Arden, Nørager, Hobro og Støvring og antallet af vagtlægebesøg i B-vagt fordelt på de nævnte kommuner for 1990, herunder angivelse af laveste og højeste antal vagtlægebesøg på en enkelt nat i løbet af 1990?«

Begrundelse

Der lægges op til omfattende forandringer af vagtlægeordningen landet over som følge af regeringens planer om at nedskære udgiften til vagtlægeordningen med 80 mio. kr. i 1992.

De i spørgsmålet ønskede oplysninger er nødvendige for at vurdere den eksisterende ordning i forhold til forslaget om den skræbende model for områder uden for større bymæssige bebyggelser.

Svar (15/11 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Nordjyllands Amt har i anledning af det stillede spørgsmål oplyst, at der endnu ikke er truffet beslutning om tilrettelæggelsen af lægevagtbetjeningen i de i spørgsmålet nævnte kommuner. Det fremgår af amtskommunens udtalelse, at amtets sundhedsudvalg den 5. november 1991 besluttede at udsætte den endelige stillingtagen til sagen, idet sundhedsforvaltningen samtidig fik pålæg om igen at drøfte den med de praktiserende læger i Himmerland.

Amtskommunen har samtidig oplyst, at ydelsesregistreringen ikke er tilrettelagt således, at der umiddelbart kan svares på de stillede spørgsmål om antal lægebesøg. Det fremgår dog af amtskommunens udtalelse, at ydelsestallet i vagtgrupper og praksisområder, der primært omfatter de nævnte kommuner, i hele 1990 i tiden 00.00–8.00 var følgende:

Konsultationer 472

Telefonkonsultationer 995

Besøg 1.534

Der har således i gennemsnit været 8,2 ydelser pr. nat, heraf 4,2 lægebesøg.

For 1989 foreligger en opgørelse over ydelser i tidsrummet 00.00–8.00 for de 10 himmerlandske kommuner. Der er for hele året præsteret følgende ydelser:

Konsultationer 610

Telefonkonsultationer 1.626

Besøg 2.595

Det svarer til gennemsnitligt godt 13 ydelser pr. nat, hvoraf godt 7 lægebesøg.

Spm. nr. S 137

Til *miljøministeren* (6/11 91) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til en fællesnordisk opfordring til den sovjetiske delegation på det kommende møde i Londonkonventionen (25.–29. november) om at tilvejebringe alle oplysninger om de dumpninger af radioaktivt affald, der tilsyneladende er foregået i Arktis frem til 1986?«

Begrundelse

Gennem det seneste par år er flere og flere informationer kommet frem om, at Sovjetunionen

helt frem til 1986 har dumpet radioaktivt affald i Arktis omkring Novaja Semlja. For nogle uger siden bekræftede et medlem af det sovjetiske parlament dumpningerne på en konference i Moskva, og for nogle dage siden beordrede den russiske præsident, Boris Jeltsin, et skib til området for at undersøge forureningens omfang.

Ifølge pressen har Sovjetunionen i Londonkonventionen konsekvent hævdet, at man aldrig har dumpet radioaktivt affald og ikke har planer om at gøre det. Alligevel afstod Sovjetunionen fra at stemme i forbindelse med behandlingen af forslag om forbud mod dumpning af radioaktivt affald (moratorium) i 1983 og 1985.

Der er ingen tvivl om, at en fællesnordisk henvendelse på selve mødet vil have stor vægt, ikke mindst fordi det kan forventes, at Londonkonventionen i den nærmeste fremtid vil tage det eksisterende politisk bindende forbud op til overvejelse med henblik på en ændring af konventionen, således at også lav- og mellemradioaktivt affald overføres til konventionens sorte liste.

Londonkonventionen skal således i denne måned diskutere et forslag fra de forberedende møder til Riomødet næste år, der netop opfordrer Londonkonventionens medlemslande til at erstatte det frivillige forbud mod dumpning af radioaktivt affald med et juridisk bindende forbud.

De nordiske miljøministre mødes i Marienhamn inden Londonkonventionens møde og har således god mulighed for at drøfte sagen inden mødet.

Svar (13/11 91):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg modtog i slutningen af september en henvendelse fra Greenpeace, hvori man underrettede mig om de forlydender om radioaktive dumpninger i Barentshavet og Karahavet, som der refereres til i spørgsmålet. På baggrund af brevet fra Greenpeace bad jeg Miljøstyrelsen om at indhente en officiel bekræftelse af disse oplysninger. Miljøstyrelsen har rettet henvendelse til den sovjetiske ambassade og har bedt ambassaden om så vidt muligt inden mødet i Londonkonventionen at fremkomme med oplysninger. Miljøstyrelsen har dog endnu ikke modtaget svar fra ambassaden.

[Miljøministeren]

På et nylig afholdt møde i den nordiske kontaktgruppe for internationale havforurenings-spørgsmål i Reykjavik (6.-9. november) oplyste den norske delegation, at Norge, som jo vil være væsentligt berørt af dumpninger i dette område, har taget initiativ til at nedsætte en norsk-sovjetisk arbejdsgruppe, som forud for Londonkonventionsmødet skal fremskaffe oplysninger om dumpningernes omfang og karakter.

Det initiativ, der foreslås af spørgeren, er således allerede taget af Norge, stærkt støttet af de øvrige nordiske lande.

Hvis der ikke inden mødet i Londonkonventionen er fremkommet tilfredsstillende oplysninger gennem dette initiativ, vil jeg instruere den danske delegation om sammen med de øvrige nordiske lande at bringe spørgsmålet op på mødet.

Jeg vil derfor også lade spørgsmålet bringe op på mødet i Nordisk Ministerråd (miljøministrene), som finder sted den 13. november i Mariehamn.

Spm. nr. S 138

Til *miljøministeren* (7/11 91) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at de lovregler om pensionisters ret til at bo i deres sommerhuse hele året, der er trådt i kraft den 1. oktober d.å., naturligvis ikke kan sættes ud af kraft ved, at kommunalbestyrelser eller grundejerforeninger påberåber sig private servitutbestemmelser?«

Begrundelse

Folketinget vedtog i juni d.å. (L 76) nye regler, der er trådt i kraft den 1. oktober d.å., hvorefter pensionister under visse betingelser kan bo i deres sommerhuse året rundt.

Under forberedelsen af loven drøftedes særdeles indgående i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, hvordan man fra folketingsflertallets og regeringens side kunne sikre, at loven fuldt ud fik den tilsigtede virkning.

Udvalget stillede således ministeren en række samrådsspørgsmål, jf. tillægsbetænkningen, og udvalget bad i denne forbindelse ministeren oplyse, hvilke forhold pensionister skal tage i betragtning, før de træffer beslutning om at tage fast bopæl i deres sommerhus. Udvalget

bad ligeledes ministeren om at redegøre for indholdet i den påtænkte vejledning til kommunerne vedrørende pensionisters benyttelse af sommerhuse.

Ministeren fremhævede i sit svar en lang række punkter, der ville indgå i vejledningen, herunder f.eks. trafik- og indkøbsforhold, lokalt serviceniveau m.v.

Ministeren bedes bekræfte, at der naturligvis ikke er tvivl om, at planlægningslovens § 41 har forrang i forhold til eventuelle private servitutter, og ministeren bedes desuden bekræfte, at han over for kommunerne vil præcisere, at de naturligvis ikke kan benytte den påtæle-ret, de måtte være tillagt dem ved loven, i tilfælde, hvor dette ville føre til at fratage pensionisterne deres lovfæstede ret til at bo i deres sommerhuse.

Der henvises til artikler i Frederiksborg Amts Avis den 3. november 1991.

Svar (14/11 91):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Langt de fleste planlægnings- og bebyggelsesforhold kan principielt reguleres såvel offentligretligt ved planlægning gennem region-, kommune- og lokalplaner som privatretligt ved servitutpålæg på de enkelte ejendomme.

I visse situationer har den offentligretlige regulering forrang for private servitutter. Det gælder f.eks. visse lokalplaner, men bortset herfra vil den enkelte grundejers mulighed for at råde over sin ejendom ofte være reguleret såvel af den offentlige reguleringslovgivning som af private servitutter.

Hvor den offentligretlige regulering indeholdes direkte i loven, gælder den private servitut som hovedregel altid parallelt med loven, medmindre loven udtrykkeligt tager stilling til forholdet mellem den offentligretlige regulering og de private servitutter.

Også spørgsmålet om helårsanvendelse af sommerhuse kan være reguleret såvel af den offentligretlige regulering som af private servitutter.

Dette er i øvrigt fremhævet generelt i betænkningen over planloven på side 3, venstre spalte, i afsnittet om sommerhuse i landzone.

Jeg kan således ikke bekræfte, at private servitutter, der indeholder forbud mod helårsbeboelse i sommerhuse, er ophævet ved bestemmelserne i § 41 i lov nr. 388 af 6. juni 1991 om planlægning.

[Miljøministeren]

Bestemmelserne i § 41 giver pensionister m.fl. en ret til at benytte deres sommerhuse til helårsbeboelse som en undtagelse fra det forbud mod helårsbeboelse, der i øvrigt generelt gælder i sommerhusområder.

Det er dette generelle offentligtretlige forbud mod helårsbeboelse i sommerhusområder (planlovens § 40), der er gjort undtagelse fra i planlovens § 41.

Bestemmelserne fortrænger derimod ikke privatretlige servitutter om forbud mod helårsbeboelse i sommerhuse.

Der er ikke tale om nogen ny problemstilling. Også udnyttelsen af kommunens dispensation fra forbudet mod helårsbeboelse i sommerhuse efter de hidtidige regler forudsætter, at eventuelle privatretlige servitutter ikke forhindrer helårsudnyttelsen.

Selv om man således opfylder betingelserne efter planlovens § 41, kræves også samtykke fra de påtaleberettigede efter servitutdokumentet, hvis der konkret også er en privat servitut. Det vil ofte være grundejerforeningen, der er tillagt denne påtaleret, og grundejerforeningens håndhævelse af servituten vil ofte forudsætte, at der i foreningen er enighed om eller i hvert fald flertal for, at servituten håndhæves. Det er jo langt fra sikkert, at det altid vil være tilfældet.

Bestemmelserne i § 41 er i øvrigt også for så vidt angår forholdet mellem offentligtretlig regulering og private servitutter på linje med de forslag til love om helårsbeboelsesret, der tidligere er fremsat af Fremskridtspartiet, eksempelvis L 193, folketingsåret 1988-89, hvoraf det fremgår, at lovforslaget »alene drejer sig om »offentligtretlige forskrifter««.

For at gøre kommuner og pensionister opmærksomme på, at planlovens § 41 ikke fortrænger private servitutter, er der i vejledning af 3. september 1991 til kommunerne og i pjecen til pensionisterne gjort opmærksom på, at private servitutter kan være til hinder for helårsbeboelse. Såvel vejledning som pjece blev udsendt inden 1. oktober 1991, og Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg blev orienteret herom ved skrivelse af 27. september 1991.

Jeg kan oplyse, at det i vejledningen til kommunerne også er anført, at et servitutforbud mod helårsbeboelse i givet fald kun kan påtales efter de privatretlige regler, hvorimod kommunerne efter Miljøministeriets opfattelse ik-

ke kan anvende planlovens regler om håndhævelse af private servitutter over for konkrete servitutter om forbud mod helårsbeboelse i sommerhuse.

Hvis det havde været tanken, at private servitutter om forbud mod helårsbeboelse i sommerhuse skulle kunne fortrænges af § 41, ville det i øvrigt have været nødvendigt at overveje dette nærmere ud fra et ekspropriationssynspunkt. En sådan tilsidesættelse af private servitutter mod rettighedsindehavernes ønske er jo et ekspropriativt indgreb på linje med andre indgreb i den private ejendomsret.

Spm. nr. S 139

Til *sundhedsministeren* (7/11 91) af:

Martin Glerup (S):

»Vil ministeren kommentere og fremsende de nye aftaler om vagtlægeordninger, som er indgået i amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg Kommuner med udgangspunkt i lægeoverenskomsten mellem PLO og Sygesikringen?«

Begrundelse

Det er nødvendigt meget nøje at følge, at alle dele af Danmark får en tilfredsstillende vagtlægedækning uden for lægernes normale arbejdstid.

Borgerne kan med rette forvente, at de i tilfælde af sygdom har mulighed for at komme i forbindelse med en læge – også i nattetimerne – og at dette er muligt inden for et acceptabelt tidsrum. Dette er et væsentligt led i borgernes tryghed.

Svar (13/11 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Som anført i begrundelsen for spørgsmålet er en velfungerende vagtlægeordning et led i sikringen af borgernes tryghed. Jeg er også enig i, at borgerne må have mulighed for at komme i kontakt med en læge i tilfælde af akut sygdom i aften- og nattetimerne. Derfor mener jeg, det er et klart fremskridt, at det med den nye landsoverenskomst om almen lægegerning sikres, at borgerne ved henvendelse til lægevagten altid kommer til at tale med en læge. Dette er en vigtig forbedring i forhold til den gældende ordning, og det giver efter min vurdering en større tryghed.

[Sundhedsministeren]

Et andet formål med ændringen af vagtlægeordningen er at sikre en bedre udnyttelse af ressourcerne. Det arbejde, Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation havde gjort forud for de afsluttende forhandlinger om den nye overenskomst, viste efter min vurdering, at der var mulighed for at gennemføre en effektivisering af vagtlægesystemet, og det var baggrunden for indgåelsen af aftalen om en ændring af ordningen.

Den orientering, Sundhedsministeriet til dato har fået om amtskommunernes arbejde med forberedelsen af overgangen til en ny vagtlægeordning pr. 1. januar 1992, viser da også, at amtskommunerne og de praktiserende læger har gjort et stort arbejde for at sikre, at vi fortsat vil have en velfungerende ordning.

I anledning af det stillede spørgsmål har Sundhedsministeriet dags dato anmodet samtlige amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg Kommuner om at fremsende de indgåede aftaler om tilrettelæggelsen af vagtlægeordningen pr. 1. januar 1992 til ministeriet. Disse aftaler vil efterfølgende blive fremsendt til Folketingets Sundhedsudvalg.

Spm. nr. S 140

Til *socialministeren* (7/11 91) af:

Tom Behnke (FP):

»Ministeren bedes redegøre for reglerne om tildeling af kost og logi til boligløse, mens den boligløses sag behandles.«

Begrundelse

Spørgeren er blevet gjort bekendt med, at der er sager, hvor boligløse kastes rundt i systemet, mens deres sag behandles, og at de boligløse i den periode ikke kan få stillet en bolig til rådighed og heller ikke kan få hjælp til kost.

Svar (14/11 91):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Der findes ikke i bilstandsloven regler, der specielt går ud på at yde kost og logi til boligløse.

Derimod er der en regel i lovens § 31 om kommunalbestyrelsernes forpligtelse til at anvise en husvild familie husly mod betaling. Anvendelsen af denne bestemmelse forudsætter således, at der er tale om en familie, der er husvild.

Den form for hjælp, der kan komme på tale efter denne bestemmelse, er f.eks. ophold i en husvildebolig, et pensionat eller et forsorgshjem.

Hvis den pågældende opfylder betingelserne for at modtage hjælp efter reglerne om konstanthjælp, ydes der bl.a. en grundydelse, der er beregnet til bl.a. at dække udgifter til kost.

Efter reglerne i bilstandsloven er det den enkelte opholdskommune, der skal tage stilling til, om pågældende opfylder betingelserne for at få hjælp efter loven.

I tilfælde af, at en boligløs familie får behov for hjælp til kost og logi, bør den derfor henvende sig til opholdskommunen, der derefter kan undersøge, om familien opfylder betingelserne for at få hjælp til husly og kost. I bekræftende fald skal kommunen derefter yde den fornødne hjælp inden for lovens rammer.

Hvis kommunen nægter at yde hjælp, eller hvis man er utilfreds med den form for hjælp, der tilbydes, kan en sådan afgørelse indbringes for amtsankenævnet (fra 1. januar 1992 det sociale ankenævn) eller, hvis der er tale om en afgørelse fra Københavns Kommune eller Frederiksberg Kommune, for Den Sociale Ankestyrelse.

Spm. nr. S 141

Til *boligministeren* (7/11 91) af:

Tom Behnke (FP):

»Ministeren bedes redegøre for, hvilke bestemmelser der er om flytninges og indvandrernes fortrinsstilling ved tildeling af bolig.«

Begrundelse

Spørgeren er blevet oplyst om, at der findes nogle regler om, at de fremmede skal have fortrinsret til visse boliger.

Om det er en bestemmelse udfærdiget af Boligministeriet eller en bestemmelse, som kommunerne kan vælge at bruge, er ukendt, men det kan ministeren give redegøre for.

Svar (15/11 91):

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Der findes ingen fortrinsretsbestemmelser, hvorefter flytninge og indvandrere er berettigede til tildeling af boliger forud for andre.

[Bolligministeren]

I reglerne for tildeling af almennyttige boliger er der en bestemmelse, hvorefter en kommunalbestyrelse kan stille krav om, at indtil hver fjerde ledige lejlighed stilles til rådighed for kommunen til løsning af påtrængende boligsociale opgaver i kommunen (boligbyggerilovens § 14, stk. 2). Herudover kan kommunalbestyrelsen og et almennyttigt boligselskab indgå aftale om, at et antal ledige lejligheder stilles til rådighed til samme formål (lovens § 14, stk. 3).

Flytninge og indvandrere med påtrængende boligsociale problemer vil der kunne anvises boliger efter denne bestemmelse på lige fod med andre boligsøgende med påtrængende boligsociale problemer.

For støttede ungdomsboliger, der er opført i medfør af den efter den 31. december 1977 gældende boligbyggerilovgivning, gælder tilsvarende regler.

For støttede ungdomsboliger, der er opført i medfør af den i perioden 1. april 1946–31. december 1977 gældende lovgivning, hvortil den berettigede personkreds er alle unge uddannelsessøgende, er der ved bekendtgørelse nr. 105 af 10. marts 1987 fastsat regler om, at unge flytninge, der har fået opholdstilladelse efter bestemmelserne i udlændingelovens §§ 7 og 8, samt unge, der har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, i indtil 18 måneder efter opnåelse af opholdstilladelse er sikret adgang på lige fod med øvrige unge uddannelsessøgende. Der er således ikke tale om fortrinsstilling i forhold til andre unge uddannelsessøgende.

For så vidt angår ældreboliger etableret efter ældreboligloven gælder som udgangspunkt, at kommunalbestyrelsen har anvisningsretten til disse boliger, som anvises til ældre eller personer med handicap efter en behovsvurdering.

Flytninge og indvandrere vil også her kunne anvises boliger på lige fod med andre boligsøgende til de pågældende boliger.

For støttede private andelsboliger er ikke fastsat regler om flytninges og indvandreres adgang til at blive andelshavere.

»Ministeren bedes i forlængelse af spørgsmål nr. S 120 oplyse, hvordan DSB foretager sine beregninger af tilbudspriser på godstransport.«

Begrundelse

Svaret bedes tage udgangspunkt i en godstransport med EUR-paller med en vægt på 150 kg pr. palle og en højde på maksimalt 190 cm, der transporteres fra Års til Padborg og fra Års til Ringe.

Det bedes i svaret oplyst, hvad priserne og de faste omkostninger er for henholdsvis 1–3 paller, 4–10 paller og 11–20 paller.

Svar (14/11 91):

Trafikministeren (Torben Rechendorff, fg.):

I mit svar på ovennævnte spørgsmål S 120 er der redegjort for fremgangsmåden ved DSB's beregning af pristilbud på godstransport. Jeg kan endvidere oplyse, at i den politiske aftale af 16. januar 1990 om rammer for DSB 1990-93, tiltrådt af regeringen, Socialdemokratiet, Kristeligt Folkeparti og Centrum-Demokraterne, forpligtedes regeringen til at fremsætte forslag til ændring af lov om DSB for at indføre et nyt og friere takstfastsættelsessystem. Parterne var enige om at give DSB bedre muligheder for løbende at tilpasse sig markedet.

I bemærkningerne til lov af 14. marts 1990 om ændring af lov om DSB fremgår:

»Beføjelsen til prisdifferentiering skal ses i sammenhæng med skærpede resultatkrav til DSB, herunder særlige resultatkrav til delsektorer. Disse resultatkrav forhindrer, at DSB gennem dumpingpriser vil kunne gennemføre en urimelig konkurrence.«

Konkrete oplysninger om beregning af priser og omkostninger finder jeg det ikke korrekt at give, dels fordi DSB's omkostningsforhold og konkurrencesituation vil være forskellige fra tilfælde til tilfælde, dels fordi sådanne oplysninger vil kunne svække DSB's konkurrencemuligheder.

Spm. nr. S 142

Til *trafikministeren* (7/11 91) af:

Ole Donner (FP):

Spm. nr. S 143

Til *kulturministeren* (7/11 91) af:

Lise Hækkerup (S):

[Lise Hækkerup]

»Da Kulturministeriet i sin tid traf beslutning om at tage entré for besøgene på statens museer, var det angiveligt med den begrundelse, at provenuet skulle tilfalde de enkelte museer i form af flere udstillinger, flere anskaffelser osv. Kan ministeren oplyse, i hvor høj grad hensigten er opfyldt, og i givet fald hvilke museer der er blevet tilgodeset i den forbindelse?«

Svar (14/11 91):

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

I forbindelse med indførelsen af entré og justering af allerede eksisterende entrébetaling til de statslige museers faste samlinger er det forudsat, at det enkelte museum skal kunne disponere over en del af provenuet ved entréopkrævningen. Det er senere besluttet, at provenuet fordeles ligeligt mellem statskassen og det enkelte museum, der selv træffer afgørelse om, hvorledes man ønsker at anvende provenuet. Anvendelsen må dog ikke medføre øgede lønsumsudgifter, medmindre det i det enkelte tilfælde godkendes af ministeriet.

Som bekendt har ordningen kun fungeret i kort tid, og det er derfor ikke muligt allerede nu at vurdere, hvilke beløb der vil tilfalde det enkelte museum som følge af nyordningen, og således heller ikke, i hvor høj grad nyordningen vil kunne medføre øgede aktiviteter på det enkelte museum.

Det kan dog oplyses, at de syv statslige museer, der er omfattet af ordningen, i forbindelse med udarbejdelsen af bidrag til FFL 92 har opgivet følgende beløb som forventet provenu, der tilfalder museet, jf. finanslovskonto § 21.33.11, 15, 17, 21, 23 og 25:

	Kr.
Nationalmuseet	750.000
(etableringsomkostninger)	400.000)
Statens Museum for Kunst	320.500
Tøjhusmuseet	227.500
Den Hirschsprungske Samling	88.000
Ordrupgaardssamlingen	36.750
Dansk Landbrugsmuseum	98.500
Jagt- og Skovbrugsmuseet	18.250

Endvidere kan oplyses, at der i indeværende år, hvor ordningen kun har fungeret i en del af året, og hvor der som engangsudgifter er afholdt etableringsudgifter, foreligger nedenstående oplysninger om den del af provenuet, der

tilfalder det enkelte museum. Det bemærkes, at der ved provenuberegningen er fratrukket afholdte etableringsomkostninger som anført i ().

	Kr.
Nationalmuseet	42.700
(afholdte etableringsudgifter)	105.000)
Statens Museum for Kunst	165.000
(afholdte etableringsudgifter)	140.000)
Tøjhusmuseet	57.100
(afholdte etableringsudgifter)	101.000)
Den Hirschsprungske Samling	10.500
(afholdte etableringsudgifter)	132.000)
Ordrupgaardssamlingen	47.000
(ingen etableringsudgifter)	
Jagt- og Skovbrugsmuseet	3.000
(afholdte etableringsudgifter)	24.000)

Dansk Landbrugsmuseum har ikke foretaget beregning af provenu ved nyordningen i 1991.

Spm. nr. S 146

Til *udenrigsministeren* (8/11 91) af:

Ole Espersen (S):

»Vil udenrigsministeren tage initiativ til, at Danmark, eventuelt i samarbejde med de nordiske lande eller i samarbejde med De Tolv, også i år fordømmer de meget grove og forøgede overtrædelser af menneskerettighederne i Iran?«

Begrundelse

FN's Menneskerettighedskommission, der er et politisk organ, har besluttet ikke i år at vedtage en resolution med henblik på fordømmelse af Iran. Baggrunden herfor er uforståelig, når det tages i betragtning, at krænkelserne er voldsomt stigende. F.eks. er der i Iran i årets første halvdel foretaget over 600 henrettelser, medens det tilsvarende tal året før (hvor FN kritiserede landet i en resolution) var ca. 200.

På den baggrund forekommer det ulykkeligt, om kortsigtede politiske hensyn skulle give Iran anledning til at tro, at omverdenen er tilfreds med dette lands optræden.

Svar (15/11 91):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

[Udenrigsministeren]

Når den særlige rapportør ikke som i tidligere år skal aflægge beretning om menneskerettighedssituationen i Iran på FN's indeværende generalforsamling, skyldes det et kompromis i FN's Menneskerettighedskommission, hvor det for vestlige lande var afgørende at sikre fortsat internationalt pres på og dialog med Iran med henblik på en øget respekt for menneskerettighederne i overensstemmelse med anbefalingerne i rapportørens seneste rapport.

På generalforsamlingen arbejdes der i øjeblikket på, at Danmarks og andre landes kritiske syn på menneskerettighedssituationen i Iran kommer klart til udtryk.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til skatteministeren [om, hvorledes ministeren vil sikre vandtætte skodder mellem aktieselskaber og andelsselskaber, således at andelsselskaberne ikke har mulighed for bl.a. at opkøbe andre selskaber for delvis ubeskattede midler i pengetanke].

Af Ole Donner (FP) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 12/11 91).

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til statsministeren [om, hvilke initiativer statsministeren vil tage for at forebygge racisme i Danmark].

Af Duetoft (CD) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 12/11 91).

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om en børnefamilieydelse.

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 22/10 91).

Sammen med denne sag foretoges den under næste punkt på dagsordenen opførte sag, nemlig:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 22/10 91).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Socialministeren (Else Winther Andersen):**

Indholdet i Kristeligt Folkepartis to lovforslag er for det første en ændring af børnefamilieydelsesloven i form af fosterydelse til alle gravide tre måneder før fødsel samt en udvidelse af den personkreds, der er berettiget til børnefamilieydelsen.

For det andet foreslås en tilsvarende udvidelse af børnetilskudslovens personkreds.

Lad mig starte med forslaget om ændring af børnefamilieydelsesloven. Med hensyn til fosterydelsen vil jeg bemærke, at det allerede i dag er muligt at yde gravide kvinder hjælp efter bistandslovens § 46. Der kan ved denne paragraf gives hjælp til dækning af rimelige, velbegrundede enkeltudgifter til personer, der er i økonomiske vanskeligheder. Det kan f.eks. dreje sig om hjælp til babyudstyr eller andet i forbindelse med en fødsel.

Den foreslåede fosterydelse, der i modsætning hertil kan gives til alle gravide, uanset om de har behov for det eller ej, har ikke noget tilfælles med børnefamilieydelsen, der blev indført som et led i skattereformen, og som har karakter af en kontant skattelettelse i stedet for et fradrag i skatten.

Børnefamilieydelsen udbetales på grundlag af et maskinelt beregningssystem. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at lade skattemyndighederne administrere en ordning, hvor en ydelse udbetales efter ansøgning og mod en dokumentation for berettigelsen til ydelsen.